Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2518

2026 11 13

Pagal tarptautinę viešąją teisę juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti https://unece.org/status-1958-agreement-and-annexed-regulations

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) taisyklė Nr. 173 „Suvienodintos saugos diržų, apsaugos sistemų, vaiko apsaugos sistemų, ISOFIX vaiko apsaugos sistemų ir i dydžio vaiko apsaugos sistemų įrengimo patvirtinimo nuostatos“ [2026/2518]

Įtrauktas visas galiojantis tekstas iki:

taisyklės su 01 serijos pakeitimais 2 papildymo. Įsigaliojimo data – 2027 m. sausio mėn. (dar nepatvirtinta)

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai. Autentiški ir teisiškai privalomi tekstai:

ECE/TRANS/WP.29/ 2024/152
ECE/TRANS/WP.29/ 2025/55
ECE/TRANS/WP.29/ 2025/47
ECE/TRANS/WP.29/ 2025/134
ECE/TRANS/WP.29/ 2026/71
WP.29-199-06
WP.29-199-10

TURINYS

Taisyklė

0. Įvadas
1. Taikymo sritis
2. Apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Patvirtinimas
5. Įrengimo transporto priemonėje reikalavimai
6. Gamybos atitiktis
7. Sankcijos už gamybos neatitiktį
8. Transporto priemonių patvirtinto tipo pakeitimas ir išplėtimas
9. Visiškas gamybos nutraukimas
10. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai
11. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Priedai

1. Pranešimas
2. Patvirtinimo ženklo nuostatos
3. Instrukcijos
4. Motorinių transporto priemonių sėdėjimo padėčių taško H ir tikrojo liemens polinkio kampo nustatymo tvarka
   - 1 priedėlis. Trimačio H taško įrenginio aprašas
   - 2 priedėlis. Trimatė atskaitos sistema
   - 3 priedėlis. Sėdėjimo padėčių atskaitos duomenys
5. Saugos diržų įrengimas nurodant diržo ir diržo įtraukiklio tipus

6. Variklio varomomis transporto priemonėmis važiuojantiems suaugusiesiems, sėdintiems priekinės krypties sėdynėse, skirtų saugos diržų ir apsaugos sistemų, taip pat ISOFIX vaiko apsaugos sistemų ir i dydžio vaiko apsaugos sistemų įrengimo reikalavimai

1 priedėlis. Universalios kategorijos vaiko apsaugos sistemų, įtaisomų su transporto priemonės saugos diržų įranga, įrengimo nuostatos

2 priedėlis. Priekinės ir atgalinės krypties universalios ir pusiau universalios kategorijų ISOFIX vaiko apsaugos sistemų, įtaisomų ISOFIX arba i dydžio padėtyse, įrengimo nuostatos

3 priedėlis. Išsamios informacijos pavyzdys (pvz., vaiko apsaugos sistemų gamintojams)

4 priedėlis. 10 metų vaiką atitinkančio manekeno įrengimas

5 priedėlis. Priekinės krypties universalios ir specialios kategorijų paaukštintų vaiko apsaugos sistemų, įtaisomų transporto priemonės sėdėjimo padėtyse arba i dydžio padėtyse, įrengimo nuostatos

7. Sagties diržo sąrankos tempimo bandymo metodas

0. Įvadas

0.1. JT taisyklės Nr. 173 pradinė redakcija.

0.1.1. 2023 m. gegužės mėn. įvykusioje septyniasdešimt trečiojoje Pasyviosios saugos darbo grupės (GRSP) sesijoje buvo nuspręsta JT taisyklę Nr. 16 padalyti į tris JT taisykles:

a) saugos diržai ir apsaugos sistemos (komponentai);

b) saugos diržų ir vaikų apsaugos sistemų įrengimas (transporto priemonė);

c) priminimo prisisegti saugos diržus įranga (transporto priemonė)

0.1.2. Šią JT taisyklę sudaro transporto priemonių tipo specialieji reikalavimai ir patvirtinimo procesas, atsižvelgiant į saugos diržus ir vaikų apsaugos sistemų įrengimą. Reikalavimai nustatyti pagal JT taisyklę Nr. 16 su 09 serijos pakeitimais.

0.2. Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos 01 serijos pakeitimams

0.2.1. Juostos kelias tarp veiksmingo saugos diržo tvirtinimo įtaiso ir sagties paprastai yra tiesus, kaip ir JT taisyklėje Nr. 129 nurodytame bandymų stende. Tačiau juostos kelias tarp veiksmingo diržo tvirtinimo įtaiso ir kai kurių rinkoje esančių transporto priemonių sagties nėra tiesus ir yra išlenktas išilgai pagalvėlės.

0.2.2. Kai juostos kelias tarp veiksmingo diržo tvirtinimo įtaiso ir sagties nėra tiesus, per priekinio susidūrimo avariją sėdintys asmenys gali būti pamėtėti gerokai į priekį. Jei keleivis sėdi paaukštintoje sėdynėje, pritvirtintoje ISOFIX, gali pasitaikyti atvejų, kai saugos diržas slys iki kaklo ir gali pradėti smaugti. Dėl to padidėtų rizika sužeisti sėdinčio vaiko kaklą ir pilvą. Be to, padidėja manekeno krūtinės sužalojimas.

0.2.3. Šiais pakeitimais sumažinamas neigiamas poveikis keleivių saugai, nes apribojamas sagties diržo laisvumas.

0.3. 01 pakeitimų serijos 1 papildymas

0.3.1. Išbraukiama formuluotė „speciali transporto priemonė“, nes vaikų apsaugos įrenginio tipas apibrėžtas atitinkamoje taisyklėje. Dabartinė formuluotė yra prieštaringa.

0.3.2. Įtraukiama nuoroda į JT taisyklę Nr. 129, nes išsami informacija apie ISOFIX tvirtinimo įtaisus taip pat pateikta JT taisyklėje Nr. 129.

0.3.3. Išbraukiama neteisinga 4.7 punkto formuluotė.

0.4. 01 pakeitimų serijos 2 papildymas

0.4.1. Taisyklė pakeista atsižvelgiant į X kategorijos ([1]) transporto priemones. Y kategorijos[1] transporto priemonėms ši taisyklė netaikoma.

0.4.2. Iš pradžių taisyklė buvo parengta dėl transporto priemonių su vairuotojo ir rankiniais vairavimo valdymo įtaisais, o šiuo pakeitimu siekiama išlaikyti taisyklės esmę ir išplėsti jos taikymą transporto priemonėms be vairuotojo ir rankinio vairavimo valdiklių. Jei nėra vairuotojo arba rankinių vairavimo valdymo įtaisų, į su jais susijusias nuostatas neatsižvelgiama, jei jos dar neįtrauktos į šį pakeitimą.

0.4.3. Jei transporto priemonėje įrengta automatinė vairavimo sistema (ADS)[1], išskyrus X kategorijos transporto priemones, rankinio vairavimo režimui netaikomos jokios specialios nuostatos ar išimtys. Režimui, kuriuo veikia ADS funkcija, taikomi atitinkami ADS reikalavimai.

1. Taikymo sritis

1.1. Ši taisyklė taikoma:

a) M, N, O, L_2, L_4, L_5, L_6, L_7 ir T[1] kategorijų transporto priemonėms, atsižvelgiant į jose įrengtus saugos diržus ir apsaugos sistemas, skirtus priekinės, atgalinės arba šoninės krypties sėdynėse sėdintiems suaugusiųjų sudėjimo asmenims naudoti atskirai, t. y. kaip atskirus įtaisus;

b) M_1 ir N_1[1] kategorijų transporto priemonėms, atsižvelgiant į jose įrengtas vaiko apsaugos sistemas ir ISOFIX vaiko apsaugos sistemas;

c) gamintojo prašymu ji taip pat taikoma vaiko apsaugos sistemų ir ISOFIX vaiko apsaugos sistemų, skirtų įrengti M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonėse, įrengimui;[1]

d) gamintojo prašymu ji taikoma ir i dydžio vaiko apsaugos sistemų įrengimui, jeigu transporto priemonės gamintojas yra apibrėžęs i dydžio sėdėjimo padėtis;

1.2. Ši taisyklė netaikoma Y kategorijos transporto priemonėms.

2. Apibrėžtys

2.1. Saugos diržas – įtaisas, sudarytas iš diržo juostų su saugos sagtimi, reguliavimo įtaisais ir priedais, kurį galima pritvirtinti variklio varomos transporto priemonės viduje ir kurio paskirtis – įvykus susidūrimui arba transporto priemonę staigiai stabdant riboti naudotojo slinktį ir taip sumažinti jo sužeidimo pavojų. Toks įtaisas paprastai vadinamas diržo sąranka; šis terminas taip pat apima bet kurį energijos sugerties arba diržo įtraukimo įtaisą.

Šis įtaisas gali būti bandomas ir patvirtinamas kaip saugos diržo įtaisas arba kaip apsaugos sistema pagal JT taisyklę Nr. 16.

2.1.1. juosmens diržas – tai apie priekinę juosmens dalį apsijuosiamas dviejose vietose tvirtinamas diržas;

2.1.2. įstrižasis diržas – tai nuo klubo iki kito peties per krūtinę apjuosiamas diržas;

2.1.3. trijose vietose tvirtinamas diržas – tai iš juosmens ir įstrižosios juostų sudarytas diržų komplektas;

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.8, https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

2.1.4. S tipo diržas – kitoks diržo įtaisas nei trijose vietose tvirtinamas diržas arba juosmens diržas;

2.1.5. diržų komplektas – tai iš juosmens ir pečių juostų sudarytas diržų komplektas; diržų komplekte gali būti ir papildoma tarpukojo juostos sąranka.

2.2. Diržo juosta – kūną sulaikantis ir diržo tvirtinimo įtaisams apkrovas perduodantis lankstus komponentas.

2.3. Sagtis – greitai atlaisvinamas įtaisas, užtikrinantis, kad saugos diržas sulaikytų jį segintį keleivį. Sagtyje, išskyrus diržų komplekto sagtį, gali būti ir reguliavimo įtaisas.

2.4. Diržo ilgio reguliavimo įtaisas – įtaisas, kuriuo galima reguliuoti diržą, atsižvelgiant į kiekvieno jį segінčio keleivio poreikius ir sėdynės padėtį. Reguliavimo įtaisas gali būti sagties ar diržo įtraukiklio dalis arba bet kuri kita saugos diržo dalis.

2.5. Diržo išankstinės apkrovos įtaisas – papildomas arba integruotas įtaisas, įtempiantis saugos diržo juostas, kad per susidūrimą diržas nebūtų laisvas.

2.6. Atskaitos sritis – erdvė tarp dviejų vertikalių išilginių plokštumų, esančių 400 mm atstumu viena nuo kitos ir simetriškų taško H atžvilgiu, apibrėžiama sukant Taisyklės Nr. 21 1 priede aprašytą galvos formos įtaisą iš vertikalios padėties į horizontalią. Įtaiso padėtis nustatoma, kaip aprašyta minėtame Taisyklės Nr. 21 priede, o jo ilgis turi būti ne didesnis kaip 840 mm.

2.7. Oro pagalvės įtaisas – variklio varomose transporto priemonėse įrengtas saugos diržų ir apsaugos sistemų veikimą papildantis įtaisas, t. y. sistema, kuri, transporto priemonei patyrus stiprų smūgį, automatiškai pripučia tamprią konstrukciją, kurios paskirtis – joje esančiomis suslėgtomis dujomis susilpninti transporto priemone važiuojančio asmens vienos ar kelių kūno dalių kontaktą su keleivių salono vidaus detalėmis. Nė viena iš aprašytų konstrukcijų nelaikoma standžiąja dalimi.

2.8. Keleivio oro pagalvė – oro pagalvės įtaisas, skirtas ne vairuotojo sėdynėje sėdinčiam (-tiems) transporto priemone važiuojančiam (-tiems) asmeniui (-ims) apsaugoti įvykus priekiniam susidūrimui.

2.9. Vaiko apsaugos priemonė – JT taisyklėje Nr. 44 arba JT taisyklėje Nr. 129 apibrėžtas saugos įtaisas.

2.10. Atgalinės krypties – atsuktas priešinga įprastinio transporto priemonės judėjimo kryptimi.

2.11. Laikikliai – diržų komplekto dalys, įskaitant būtinus apsauginius komponentus, kuriais jis tvirtinamas prie diržo tvirtinimo įtaisų.

2.12. Įtraukiklis – įtaisas visai saugos diržo juostai ar jos daliai suvynioti.

2.12.1. neužsifiksuojantis diržo įtraukiklis (I tipas) – diržo įtraukiklis, iš kurio juosta iki galo ištraukiama nedidele išorine jėga ir kuriuo neįmanoma reguliuoti ištraukiamos juostos ilgio;

2.12.2. įtraukiklis su rankomis atleidžiamu fiksatoriumi (2 tipas) – įtraukiklis, iš kurio norėdamas ištraukti pageidaujamo ilgio diržo juostą naudotojas turi atleisti fiksatorių, o diržo nebetraukiant fiksatorius užfiksuoja diržą automatiškai;

2.12.3. įtraukiklis su automatiškai atleidžiamu fiksatoriumi (3 tipas) – įtraukiklis, iš kurio galima ištraukti pageidaujamo ilgio diržo juostą ir kuris, jeigu sagtis užsegta, automatiškai sureguliuoja to diržo ilgį pagal jį segintį keleivį. Daugiau juostos ištraukti neįmanoma, nebent naudotojas tai darytų tyčia;

2.12.4. įtraukiklis su avariniu fiksatoriumi (4 tipas) – diržo įtraukiklis, kuris esant įprastoms važiavimo sąlygoms neriboja saugos diržą seginčio keleivio judėjimo laisvės. Tokiame įtaise yra ilgio reguliavimo komponentai, automatiškai pritaikantys juostos ilgį naudotojui, o avariniu atveju fiksavimo mechanizmas įsijungia:

2.12.4.1. kai transporto priemonė stabdoma (blokavimo mechanizmas įsijungia veikiant vienam faktoriui).

2.12.4.2. kartu lėtėjant transporto priemonei, judant juostoms arba veikiant bet kurioms kitoms automatinėms priemonėms (reaguoja į kelis veiksnius);

2.12.5. didesnės suveikimo jėgos avarinio fiksavimo diržo įtraukiklis (4N tipas) – 2.12.4 punkte apibrėžto tipo diržo įtraukiklis, kuriam būdingos ypatingos savybės jį naudojant M_2, M_3, N_1, N_2 ir N_3 ([2]) kategorijų transporto priemonėse;

2.12.6. saugos diržo aukščio reguliavimo įtaisas – įtaisas, kuriuo galima reguliuoti diržo viršutinės statramsčio kilpos (tiesiogiai sujungto su transporto priemone arba standžiąja sėdynės konstrukcija) aukštį pagal kiekvieno naudotojo poreikius ir sėdynės padėtį. Tokį įtaisą galima laikyti diržo arba diržo tvirtinimo įtaiso dalimi;

2.12.7. lankstus pečių aukščio reguliavimo įtaisas – įtaisas, kuriuo reguliuojamas diržo aukštis pagal kiekvieno naudotojo peties padėtį, kai jo reguliuojančioji dalis nėra tiesiogiai sujungta su transporto priemonės konstrukcija (pvz., statramsčiu) ar sėdynės konstrukcija (pvz., standžiąja sėdynės konstrukcija), o diržo aukštis pagal peties padėtį reguliuojamas:

a) paslenkant lanksčiąja konstrukcija ir

b) netrukdant juosmens diržui judėti.

2.13. Diržo tvirtinimo įtaisai – transporto priemonės, sėdynės ar kitos transporto priemonės konstrukcijos dalys, prie kurių tvirtinamos saugos diržų sąrankos.

2.14. Transporto priemonės tipas atsižvelgiant į saugos diržų, apsaugos sistemų, vaikų apsaugos sistemų, ISOFIX vaikų apsaugos sistemų ir i dydžio vaikų apsaugos sistemų įrengimą – variklio varomų transporto priemonių kategorija, kuri nesiskiria tokiais pagrindiniais požymiais: transporto priemonės, sėdynės arba kokios kitos transporto priemonės dalies, prie kurios pritvirtinti saugos diržai, apsaugos sistemos ir ISOFIX tvirtinimo įtaisai, komponentų matmenimis, kontūrais ir pagrindinėmis medžiagomis.

2.15. Apsaugos sistema – konkretaus transporto priemonės tipo arba transporto priemonės gamintojo apibrėžto tipo, kurio apibrėžčiai pritaria techninė tarnyba, sistema, kurią sudaro sėdynė ir prie transporto priemonės tinkamomis priemonėmis pritvirtintas diržas, taip pat visi elementai, kurių paskirtis – riboti naudotojo kūno slinktį, kai transporto priemonė staigiai stabdoma, ir taip sumažinti jo sužeidimo pavojų.

2.16. Sėdynė – konstrukcija, kuri gali būti neatsiejama nuo transporto priemonės konstrukcijos, arba atskira konstrukcija, parengta naudoti ir skirta sėdėti vienam suaugusiam asmeniui. Apibrėžtis taikoma ir atskirai sėdynei, ir sėdėti vienam asmeniui skirtai keliavietės sėdynės daliai.

2.16.1. priekinė keleivio sėdynė – bet kuri sėdynė, kurios pats priekinis taškas H yra vertikalioje skersinėje plokštumoje, kertančioje vairuotojo tašką R, arba prieš ją. X kategorijos transporto priemonėse toliausiai priekyje esančios keleivio sėdynės R taškas imamas vietoj vairuotojo sėdynės R taško;

2.16.2. priekinės krypties sėdynė – sėdynė, kuri gali būti naudojama transporto priemonei judant ir yra atsukta į transporto priemonės priekį taip, kad vertikali sėdynės simetrijos plokštuma su vertikalia transporto priemonės simetrijos plokštuma sudaro mažesnį nei +10° arba –10° kampą;

([2]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.8, https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

2.16.3. atgalinės krypties sėdynė – sėdynė, kuri gali būti naudojama transporto priemonei judant ir yra atsukta į transporto priemonės galą taip, kad vertikali sėdynės simetrijos plokštuma su vertikalia transporto priemonės simetrijos plokštuma sudaro mažesnį nei +10° arba –10° kampą;

2.16.4. šoninės krypties sėdynė – sėdynė, kuri gali būti naudojama transporto priemonei judant ir yra atsukta į transporto priemonės šoną taip, kad vertikali sėdynės simetrijos plokštuma su vertikalia transporto priemonės simetrijos plokštuma sudaro 90° (±10°) kampą.

2.17. Sėdynių grupė - tai arba daugiavietė neišardoma sėdynė, arba keletas atskirų, bet viena šalia kitos sustatytų sėdynių (t. y. įtaisytų taip, kad vienos iš šių sėdynių priekiniai tvirtinimo įtaisai yra vienoje linijoje su priekiniais ar galiniais kitos sėdynės tvirtinimo įtaisais arba tarp kitos sėdynės tvirtinimo įtaisų), skirtų sėdėti vienam arba keliems suaugusiems asmenims.

2.18. Keliavietė sėdynė – konstrukcija su apdailos detalėmis, skirta sėdėti daugiau kaip vienam suaugusiam asmeniui.

2.19. Sėdynės reguliavimo sistema – įtaisas, kuriuo sėdynės arba jos dalių padėtį galima priderinti prie sėdinčio keleivio kūno sudėjimo; tuo įtaisu visų pirma galima:

2.19.1. keisti sėdynės padėtį išilgine kryptimi;

2.19.2. keisti sėdynės padėtį vertikalia kryptimi;

2.19.3. keisti polinkio kampą.

2.20. Sėdynės tvirtinimo įtaisas – sistema, kuria sėdynė pritvirtinama prie transporto priemonės konstrukcijos, įskaitant susijusias transporto priemonės konstrukcijos dalis.

2.21. Sėdynės tipas – sėdynių kategorija, nesiskirianti šiais esminiais aspektais:

2.21.1. sėdynės konstrukcijos forma, matmenimis ir medžiagomis;

2.21.2. sėdynės reguliavimo ir fiksavimo sistemų tipais ir matmenimis;

2.21.3. diržo tvirtinimo prie sėdynės įtaiso, sėdynės tvirtinimo įtaiso ir susijusių transporto priemonės konstrukcijos dalių tipu ir matmenimis.

2.22. Sėdynės poslinkio sistema – įtaisas, kuriuo sėdynę arba jos dalį, neužfiksuojant jų tarpinėje padėtyje, galima pakreipti tam tikru kampu arba paslinkti išilgine kryptimi tam, kad keleiviai galėtų lengviau išlipti ir įlipti.

2.23. Sėdynės fiksavimo sistema – įtaisas, užtikrinantis, kad sėdynė arba jos dalys būtų išlaikytos kiekvienoje jų naudojimo padėtyje.

2.24. Įtempio mažinimo įtaisas – įtaisas diržo įtraukiklyje, automatiškai sumažinantis juostos įtempį prisisegus saugos diržą. Atsegus diržą toks įtaisas automatiškai išsijungia.

2.25. ISOFIX – vaiko apsaugos sistemų tvirtinimo prie transporto priemonių sistema, sudaryta iš dviejų su transporto priemone sujungtų standžių tvirtinimo įtaisų, dviejų atitinkamų ant vaiko apsaugos sistemos esančių standžių priedų ir vaiko apsaugos sistemos polinkio ribojimo priemonės.

2.26. ISOFIX vaiko apsaugos sistema – Taisyklės Nr. 44 arba Taisyklės Nr. 129 reikalavimus atitinkanti vaiko apsaugos sistema, kuri turi būti pritvirtinta prie Taisyklės Nr. 14 arba Taisyklės Nr. 145 reikalavimus atitinkančios ISOFIX tvirtinimo įtaisų sistemos.

2.27. ISOFIX padėtis – sistema, leidžianti įtaisyti:

a) priekinės krypties universalią ISOFIX vaiko apsaugos sistemą, kaip apibrėžta Taisyklėje Nr. 44,

b) arba priekinės krypties pusiau universalią ISOFIX vaiko apsaugos sistemą, kaip apibrėžta JT taisyklėje Nr. 44,

c) arba atgalinės krypties pusiau universalią ISOFIX vaiko apsaugos sistemą, kaip apibrėžta JT taisyklėje Nr. 44,

d) arba šoninės krypties pusiau universalią ISOFIX vaiko apsaugos sistemą, kaip apibrėžta JT taisyklėje Nr. 44,

e) arba specialiųjų transporto priemonių ISOFIX vaiko apsaugos sistemą, kaip apibrėžta JT taisyklėje Nr. 44,

f) arba i dydžio ISOFIX vaiko apsaugos sistemą, kaip apibrėžta Taisyklėje Nr. 129,

g) arba specialiųjų transporto priemonių ISOFIX vaiko apsaugos sistemą, kaip apibrėžta JT taisyklėje Nr. 129.

2.28. ISOFIX tvirtinimo įtaisų sistema – sistema, sudaryta iš dviejų Taisyklės Nr. 14 arba Taisyklės Nr. 145 reikalavimus atitinkančių ISOFIX apatinių tvirtinimo įtaisų ir skirta ISOFIX vaiko apsaugos sistemai bei apsaugos nuo sukimosi įtaisui pritvirtinti.

2.29. ISOFIX apatinis tvirtinimo įtaisas – vienas standus, apskrito skerspjūvio, horizontalus 6 mm skersmens strypas, besitęsiantis nuo transporto priemonės arba sėdynės konstrukcijos, skirtas ISOFIX vaiko apsaugos sistemai su ISOFIX priedais pritvirtinti ir laikyti.

2.30. *Apsaugos nuo sukimosi įtaisas*

a) universaliai ISOFIX vaiko apsaugos sistemai skirtas apsaugos nuo sukimosi įtaisas, kurį sudaro ISOFIX viršutinė juosta;

b) pusiau universaliai ISOFIX vaiko apsaugos sistemai skirtą apsaugos nuo sukimosi įtaisą sudaro viršutinis diržas, transporto priemonės prietaisų skydelis arba atraminė kojelė, skirti apsaugos priemonės sukimuisi apriboti patyrus smūgį iš priekio;

c) i dydžio vaiko apsaugos sistemai skirtą apsaugos nuo sukimosi įtaisą sudaro viršutinis diržas arba atraminė kojelė, skirti apsaugos priemonės sukimuisi apriboti patyrus smūgį iš priekio;

d) apsaugos nuo sukimosi įtaisas specialios transporto priemonės sustiprintos vaiko apsaugos sistemoje gali būti sudarytas iš viršutinio diržo, atraminės kojelės, apatinio diržo juostos (-ų) ar kitų sukimąsi ribojančių priemonių;

e) naudojant i dydžio, universalias ir pusiau universalias ISOFIX (sustiprintas) vaiko apsaugos sistemas, pati transporto priemonės sėdynė nėra apsaugos nuo sukimosi įtaisas.

2.31. ISOFIX viršutinio diržo tvirtinimo įtaisas – JT taisyklės Nr. 14 arba JT taisyklės Nr. 145 reikalavimus atitinkantis įtaisas, pvz., nustatytoje zonoje įtaisytas strypas, prie kurio tvirtinama ISOFIX viršutinio diržo juostos jungtis ir kuris perduoda jos sulaikymo jėgą transporto priemonės konstrukcijai.

2.32. Nukreipimo įtaisas skirtas padėti ISOFIX vaiko apsaugos sistemą įtaisančiam asmeniui fiziškai nukreipdamas ISOFIX vaiko apsaugos priemonės ISOFIX priedus, kad jie būtų tinkamai sulygiuoti su ISOFIX apatiniais tvirtinimo įtaisais ir būtų lengviau juos sujungti.

2.33. ISOFIX ženklinimo priemonė – priemonė, kuria ISOFIX vaiko apsaugos sistemą norinčiam įrengti asmeniui nurodomos ISOFIX padėtys transporto priemonėje ir kiekvienos atitinkamos ISOFIX tvirtinimo įtaisų sistemos padėtis.

2.34. Vaiko apsaugos įtaisas (VAĮ) – įtaisas, atitinkantis vieną iš ISOFIX įtaisų, apibrėžtų šios taisyklės 6 priedo 2 priedėlio 4 punkte, visų pirma toks, kurio matmenys pateikti minėtojo 4 punkto 1–8 paveiksluose. Tokie vaiko apsaugos įtaisai (VAĮ) naudojami pagal šią taisyklę patikrinti, kurių dydžio apybrėžų, nurodytų JT taisyklėje Nr. 44 arba JT taisyklėje Nr. 129, ISOFIX vaiko apsaugos sistemas galima įtaisyti transporto priemonės ISOFIX padėtyse. Minėtojo 4 punkto 2 paveiksle pavaizduotas vienas iš VAĮ, vadinamasis ISO/F2, taip pat naudojamas siekiant pagal JT taisyklę Nr. 14 arba JT taisyklę Nr. 145 patikrinti bet kurios ISOFIX tvirtinimo įtaisų sistemos vietą ir prieigos prie jos galimybę.

Arba tai įtaisas, atitinkantis vieną iš dviejų paaukštintų sėdynių įtaisų, apibrėžtų šios taisyklės 6 priedo 5 priedėlyje, visų pirma toks, kurio matmenys pateikti 6 priedo 5 priedėlio 2 ir 3 paveiksluose. Tokie įtaisai naudojami pagal šią taisyklę patikrinti, kurių dydžio apybrėžų, nurodytų JT taisyklėje Nr. 129, paaukštintas sėdynes galima įtaisyti transporto priemonės sėdėjimo padėtyse.

2.35. i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūris – tūris, kuriuo užtikrinamas i dydžio vaiko apsaugos sistemos atraminės kojelės ir i dydžio sėdėjimo padėties transporto priemonėje matmenų ir geometrinis suderinamumas.

2.36. i dydžio sėdėjimo padėtis – sėdėjimo padėtis, jeigu yra apibrėžta transporto priemonės gamintojo, skirta Taisyklėje Nr. 129 apibrėžtai i dydžio vaiko apsaugos sistemai įtaisyti ir atitinkanti šioje taisyklėje nustatytus reikalavimus.

2.37. Apatinės juostos tvirtinimo įtaisas (AJTĮ) – tvirtinimo įtaisas transporto priemonės sėdynės bėgelyje arba ant transporto priemonės grindų arba šalia jų, prie kurio galima pritvirtinti apatinės juostos laikiklį. Apatinio diržo laikiklis gali būti įtrauktas į transporto priemonės tipo patvirtinimą arba ne.

2.38. Apatinis diržas – apsaugos nuo sukimosi įtaisas, skirtas apriboti atgal nukreiptos (S)VAS pasisukimą atgal.

2.39. Apatinio diržo juosta – austinė juosta (arba lygiavertė), besitęsianti nuo specialiųjų transporto priemonių (S) VAS galo iki transporto priemonėje esančio apatinės juostos tvirtinimo įtaiso; joje įtaisytas reguliavimo įtaisas, atpalaidavimo įtaisas ir apatinės juostos jungtis.

2.40. Apatinio diržo jungtis – įtaisas, skirtas tvirtinti prie apatinio diržo laikiklio.

2.41. Apatinio diržo kablys – jungtis, paprastai naudojama apatinei juostai pritvirtinti prie apatinio diržo laikiklio, kuri yra tokia pati ir yra tokių pačių matmenų kaip ISOFIX viršutinio diržo kablys, apibrėžtas JT taisyklės Nr. 145 4 priedo 3 paveiksle.

2.42. Apatinio diržo laikiklis – laikiklis, pritvirtintas prie apatinio diržo tvirtinimo įtaiso arba į jį integruotas.

2.43. Standartinis apatinės juostos laikiklis – standartinis laikiklis, kurį (S)VAS gamintojas pateikia kartu su (S)VAS ir kuris turi būti pritvirtintas prie AJTĮ, kaip nurodo transporto priemonės gamintojas.

2.44. Veiksmingo diržo tvirtinimo įtaisas – taškas, įprastai naudojamas nustatyti, kaip nurodyta Taisyklės Nr. 14 5.4 punkte, kiekvienos saugos diržo dalies kampui jį užsisegusio asmens atžvilgiu; tai vieta, prie kurios reikėtų pritvirtinti juostą, kad juostos padėtis būtų tokia, kokia turėtų būti ją užsisegus; šis taškas priklausomai nuo prie tvirtinimo įtaiso esančių saugos diržo kietųjų dalių gali būti, bet gali ir nebūti tikrasis diržo tvirtinimo taškas.

2.45. Sagties taškas – jungiamosios dalies tarp sagties ir sagties juostos centrinis taškas.

2.46. „BD taškas“ – tai sagties taško padėtis, kurioje projektiniame saugos diržo maršrute sėdintis asmuo (Hybrid III 50 procentilių vyro dydžio manekenas arba Hybrid III 5 procentilių moters dydžio manekenas, gamintojo nuožiūra) yra suvaržytas.

2.47. Juostos ilgis – ilgis išilgai sagties juostos paviršiaus centrinės linijos.

3. Patvirtinimo paraiška

3.1. Transporto priemonės tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į saugos diržų, apsaugos sistemų, vaiko apsaugos sistemų, ISOFIX vaiko apsaugos sistemų ir i dydžio vaiko apsaugos sistemų įrengimą, paraišką pateikia transporto priemonės gamintojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas Susitarimo 3 apraše (E/ECE/TRANS/505/Rev.3) nustatyta tvarka.

3.2. Kartu su ja pateikiami trys toliau minimų dokumentų egzemplioriai ir šie duomenys:

3.2.1. tinkamo mastelio bendrosios transporto priemonės konstrukcijos brėžiniai, kuriuose nurodomos saugos diržų ir ISOFIX tvirtinimo įtaisų padėtys, taip pat išsamūs saugos diržų ir ISOFIX tvirtinimo įtaisų ir jų tvirtinimo vietų brėžiniai;

3.2.2. naudotų medžiagų, kurios gali turėti įtakos saugos diržų tvirtumui, specifikacija;

3.2.3. saugos diržų techninis aprašas;

3.2.4. jeigu saugos diržai pritvirtinti prie sėdynės konstrukcijos:

3.2.4.1. išsamus transporto priemonės tipo aprašas atsižvelgiant į sėdynių konstrukciją, sėdynės tvirtinimo įtaisus ir jų reguliavimo bei fiksavimo sistemas;

3.2.4.2. pakankamai išsamūs ir tinkamo mastelio sėdynių, jų tvirtinimo prie transporto priemonės įtaisų, reguliavimo ir fiksavimo priemonių brėžiniai.

3.3. Techninei tarnybai pateikiama tvirtintiną transporto priemonės tipą atitinkanti transporto priemonė, įskaitant transporto priemonės naudotojo vadovą.

4. Patvirtinimas

4.1. Jeigu pagal šią taisyklę tvirtinti pateikta transporto priemonė atitinka šios taisyklės reikalavimus, suteikiamas to transporto priemonės tipo patvirtinimas.

4.2. Kiekvienam pagal Susitarimo (E/ECE/TRANS/505/Rev.3) 4 aprašą patvirtintam tipui suteikiamas patvirtinimo numeris.

4.3. Apie transporto priemonės tipo patvirtinimą, patvirtinto tipo išplėtimą, nepatvirtinimą, patvirtinimo panaikinimą arba visišką gamybos nutraukimą pagal šią taisyklę pranešama šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims naudojant šios taisyklės 1A priede pateikto pavyzdžio formą.

4.4. Prie kiekvienos transporto priemonės, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą transporto priemonių tipą, aiškiai matomoje ir lengvai prieinamoje vietoje, nurodytoje patvirtinimo formoje, pritvirtinamas tarptautinis patvirtinimo ženklas, kurį sudaro:

4.4.1. apskritimas, kuriame įrašyta raidė E ir tipą patvirtinusios šalies skiriamasis numeris ([3]);

4.4.2. į dešinę nuo 4.4.1 punkte nurodyto apskritimo – šios taisyklės numeris, toliau raidė R, brūkšnelis ir patvirtinimo numeris.

4.5. Jeigu transporto priemonė šalyje, patvirtinusioje tipą pagal šią taisyklę, atitinka transporto priemonių tipą, patvirtintą pagal vieną ar kelias kitas prie Susitarimo pridėtas taisykles, 4.4.1 punkte nurodyto simbolio kartoti nereikia; tokiu atveju taisyklės numeris ir visų taisyklių, pagal kurias patvirtinimas suteiktas šalyje, patvirtinusioje tipą pagal šią taisyklę, papildomi numeriai ir ženklai pateikiami stulpeliais 4.4.1 punkte nurodyto ženklo dešinėje.

4.6. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

4.7. Patvirtinimo ženklas tvirtinamas greta arba ant gamintojo pritvirtintos transporto priemonės duomenų plokštelės.

4.8. Šios taisyklės 2 priede pateiktas patvirtinimo ženklo išdėstymo pavyzdys.

5. Įrengimo transporto priemonėje reikalavimai

5.1. Saugos diržų ir apsaugos sistemų įranga

5.1.1. Išskyrus sėdynes, skirtas naudoti tik transporto priemonei stovint, M_1, M_2 (III arba B klasės ([4])), M_3 (III arba B klasės[4]) ir N kategorijų transporto priemonių sėdynėse turi būti įrengti šios taisyklės reikalavimus atitinkantys saugos diržai arba apsaugos sistemos.

Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys gali reikalauti saugos diržus įrengti prie II klasės priskiriamose M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonėse.

Prie I, II ar A klasės priskiriamose M_2 arba M_3 kategorijos transporto priemonėse įrengti saugos diržai ir (arba) apsaugos sistemos turi atitikti šios taisyklės reikalavimus.

Laikydamosi nacionalinės teisės aktų, susitariančiosios šalys gali leisti įrengti šioje taisyklėje nenustatytus saugos diržus ar apsaugos sistemas, jeigu jie yra skirti neįgaliesiems.

Šios taisyklės nuostatos netaikomos apsaugos sistemoms, atitinkančioms Taisyklės Nr. 107 02 pakeitimų serijos 8 priedo nuostatas.

Prie I ar A klasės priskiriamose M_2 arba M_3 kategorijos transporto priemonėse gali būti įrengti saugos diržai ir (arba) apsaugos sistemos, atitinkantys šios taisyklės reikalavimus.

Apsaugos sistemos, turinčios lankstųjį diržo aukščio reguliavimo pagal peties padėtį įtaisą, gali būti įrengtos tik M_2 arba M_3 kategorijos transporto priemonėse (2.12.7 punktas).

([3]) Skiriamieji 1958 m. Susitarimo šalių numeriai yra nurodyti Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 3 priede, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.8, 3 priedas, https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

([4]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.8, https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

5.1.2. Kiekvienoje sėdimojoje vietoje, kurioje saugos diržai arba apsaugos sistemos yra būtini, šios įrangos tipai turi atitikti nurodytuosius 5 priede (su kuriais nenaudojami nei neužsifiksuojantys įtraukikliai (2.12.1 punktas), nei įtraukikliai su rankomis atleidžiamu fiksatoriumi (2.12.2 punktas). Visose sėdėjimo padėtyse, kurioms 5 priede nurodyti B tipo juosmens diržai, leidžiama naudoti Br3 tipo juosmens diržus, išskyrus atvejus, kai naudojami ir įprastai prisegti jie įtraukiami tiek, kad gerokai sumažėja patogumas.

5.1.2.1. Vis dėlto 5 priede nurodytose ir simboliu Ø pažymėtose N_1 kategorijos transporto priemonių kraštinėse ne priekinėse sėdėjimo padėtyse leidžiama įrengti Br4m arba Br4Nm tipo juosmens diržą, jeigu tarp sėdynės ir transporto priemonės artimiausios šoninės sienos yra praėjimas, kuriuo keleiviai patenka į kitas transporto priemonės dalis. Erdvė tarp sėdynės ir šoninės sienos laikoma praėjimu, jeigu atstumas tarp tos šoninės sienos (kai visos durelės uždarytos) ir per atitinkamos sėdynės vidurio liniją einančios vertikalios išilginės plokštumos, išmatuotas taško R vietoje statmenai transporto priemonės išilginei vidurio plokštumai, yra didesnis kaip 500 mm.

5.1.3. Jeigu įrengti saugos diržus nereikalaujama, gamintojo nuožiūra gali būti naudojamas šios taisyklės reikalavimus atitinkantis bet kurio tipo saugos diržas arba apsaugos sistema. Tose sėdėjimo padėtyse, kurioms 5 priede nurodyti juosmens diržai, kaip alternatyva jiems gali būti naudojami tų tipų, kuriuos leidžiama naudoti pagal 5 priedą, A tipo diržai.

5.1.4. Trijų tvirtinimo vietų diržuose su įtaisytais įtraukikliais turi veikti bent vienas įstrižosios juostos įtraukiklis.

5.1.5. Išskyrus M_1 kategorijos transporto priemones, vietoj 4 tipo diržo įtraukiklio (2.12.4 punktas) gali būti leidžiama naudoti 4N tipo avarinio fiksavimo diržo įtraukiklį (2.12.5 punktas), jeigu už bandymus atsakingas tarnybas tenkinančiu būdu įrodoma, kad įtaisyti 4 tipo diržo įtraukiklį būtų nepraktiška.

5.1.6. 5 priede nurodytoms ir simboliu * pažymėtoms priekinėms kraštinėms ir priekinei vidurinei sėdėjimo padėtims tinkamais laikomi tame priede nurodyto tipo juosmens diržai, jeigu priekinis stiklas yra už Taisyklės Nr. 21 1 priede apibrėžtos atskaitos zonos.

Saugos diržų atžvilgiu priekinis stiklas laikomas atskaitos zonos dalimi, jeigu galimas jo statinis kontaktas su bandymo aparatu JT taisyklės Nr. 21 1 priede aprašytu būdu.

5.1.7. Kiekvienoje sėdėjimo padėtyje, 5 priede pažymėtoje simboliu ●, įrengiami 5 priede nurodyto tipo trijų tvirtinimo vietų diržai, nebent laikomasi vienos iš toliau nurodytų sąlygų – tokiu atveju galima naudoti 5 priede nurodyto tipo dviejų tvirtinimo vietų diržus:

5.1.7.1. tiesiai priešais yra sėdynių arba kitų transporto priemonės dalių, atitinkančių JT taisyklės Nr. 80 1 priedėlio 3.5 punkto reikalavimus, arba

5.1.7.2. atskaitos zonoje nėra arba, transporto priemonei judant, negali būti jokios transporto priemonės dalies, arba

5.1.7.3. minėtoje atskaitos zonoje esančios transporto priemonės dalys atitinka JT taisyklės Nr. 80 6 priedėlyje nustatytus energijos sugerties reikalavimus.

5.1.7.4. 5.1.7.1–5.1.7.3 punktuose nustatyti reikalavimai netaikomi vairuotojo sėdynei.

5.1.8. Visų klasių M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonėse į priekį atsuktose sėdynėse, atgręžtose į įmontuotąją vaiko apsaugos sistemą, turi būti įrengti bent „Ar“ saugos diržai.

5.1.9. Transporto priemonėje turi būti informacija apie tai, kad joje įrengtos sėdynių priekinės apsauginės oro pagalvės.

5.1.9.1. Transporto priemonės, kurioje įrengtas vairuotojui apsaugoti skirtas oro pagalvių įtaisas, atveju – informaciją sudaro užrašas „AIRBAG“, esantis vairaračio perimetro viduje; šis užrašas turi būti patvariai pritvirtintas ir lengvai matomas.

5.1.9.2. Ties kiekviena keleivio sėdima vieta, kurioje įtaisyta priekinė apsauginė oro pagalvė, turi būti įspėjama, kad toje sėdimojoje vietoje negalima naudoti atgal atgręžtos vaiko apsaugos priemonės. Šią informaciją sudaro etiketė su aiškiomis įspėjamosiomis piktogramomis, kaip nurodyta toliau:

1 paveikslas

Įspėjamoji etiketė

Bendri etiketės matmenys turi būti bent 120 × 60 mm arba panašūs.

Etiketė gali būti pakeista taip, kad vaizdas skirtųsi nuo pirmiau parodyto pavyzdžio, tačiau turinys turi atitikti tikslius reikalavimus. Be to, etiketėje neturi būti jokios kitos informacijos, nebent ji būtų už aiškiai pažymėto stačiakampio, kurio gabaritiniai matmenys bent jau turi atitikti pirmiau nurodytus reikalavimus, ribų. Nukrypstant nuo pirmiau minėtų nuostatų, ant etiketės galima nurodyti dalies numerį, brūkšninį kodą ar panašų atpažinties ženklą, kurio matmenys turi būti ne didesni kaip 8 × 35 mm arba panašūs.

Be to, turi būti užtikrinta, kad nebūtų nukrypimų nuo pateiktų simbolių formos ir pakreipimo, tai yra bet koks pateiktų simbolių atvaizdo priderinimas yra draudžiamas, išskyrus ranką su rodomuoju pirštu ir atverstu lankstinuku, kurio dešiniajame lape būtų i raidė, su sąlyga, kad šie atvaizdai būtų aiškiai atpažįstami.

Leidžiami nedideli nukrypimai nuo linijos storio bei ženklo naudojimo reikalavimų ir atitinkami kiti gamybiniai nuokrypiai.

2 paveikslas

Naudojama standarto ISO 2575:2004-Z.01 reikalavimus atitinkanti piktograma, kurios išorinis skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 38 mm

3 paveikslas

Piktograma, kurioje pavaizduota, koks pavojus gali kilti išsiskleidus naudojamai oro pagalvei, kurios plotis – 40 mm, aukštis – 28 mm arba kuri būtų proporcingai didesnė

5.1.9.3. Jeigu prieš priekinę keleivio sėdynę įrengta priekinė saugos oro pagalvė, įspėjimas patikimai pritvirtinamas kiekvienoje keleivio priekinio saulės skydelio pusėje tokioje vietoje, kad bet kuriuo metu, nesvarbu, kokia būtų saulės skydelio padėtis, būtų matomas bent vienas ant saulės skydelio esantis įspėjimas. Arba vienas įspėjimas turi būti matomame užlenkto skydelio nuo saulės paviršiuje ir antrasis įspėjimas turi būti ant stogo už skydelio, taigi bent vienas įspėjimas matomas visą laiką. Turi būti neįmanoma lengvai pašalinti ant skydelio ir stogo esančios įspėjamosios etiketės be jokių akivaizdžių ir aiškiai matomų transporto priemonės vidaus skydelio arba stogo pažeidimo požymių.

Jeigu transporto priemonėje nėra saulės skydelio arba stogo, įspėjamasis ženklas turi būti pritvirtintas tokioje vietoje, kurioje bet kuriuo metu būtų aiškiai matomas.

Jeigu priekinių apsauginių oro pagalvių transporto priemonėje įrengta ir prieš kitas sėdynes, įspėjimas turi būti pritvirtintas tiesiai prieš atitinkamą sėdynę ir turi būti bet kuriuo metu aiškiai matomas atgalinės krypties vaiko apsaugos priemonę ant tos sėdynės tvirtinančiam asmeniui. Šis ir 5.1.9.2 punktai netaikomi keleivio sėdėjimo padėtims, kuriose yra įtaisas, kuris, įtaisius atgalinės krypties vaiko apsaugos priemonę, automatiškai išjungia priekinės apsauginės pagalvės įtaisą.

5.1.9.4. Išsami informacija, kurioje nurodomas įspėjimas, turi būti pateikta transporto priemonės naudotojo vadove; ši informacija turi apimti bent šį tekstą:

„Atgalinės krypties vaiko apsaugos priemonės NIEKADA nedėkite ant sėdynės, prieš kurią įtaisyta ORO PAGALVĖ yra ĮJUNGTA – VAIKAS gali ŽŪTI arba būti SUNKIAI SUŽEISTAS.“ ([5])

([5]) Nesiedamos su tipo patvirtinimu susitariančiosios šalys gali nurodyti, kokiomis kalbomis tekstas turi būti pateikiamas su kiekviena transporto priemone, pateikta rinkai jų teritorijoje esančioje pardavimo vietoje.

Prie teksto turi būti pateiktas toks pat įspėjamasis ženklas, koks yra transporto priemonėje. Informaciją naudotojo vadove turi būti lengva rasti (pvz., pagal pirmajame puslapyje išspausdintą specialią nuorodą, puslapių rodyklėje, atskiroje brošiūroje ir pan.).

Šio punkto reikalavimai netaikomi transporto priemonėms, kurių visose keleivių sėdėjimo padėtyse yra įtaisas, kuris, įtaisius atgalinės krypties vaiko apsaugos priemonę, automatiškai išjungia priekinės apsauginės pagalvės įtaisą.

5.1.10. Jeigu sėdynes galima pasukti ar nustatyti kitomis kryptimis ir jos yra pritaikytos naudoti transporto priemonei stovint, 5.1.1 punkto reikalavimai taikomi tik toms kryptims, kurios numatytos įprastai naudoti transporto priemonei važiuojant keliu, kaip nustatyta šioje taisyklėje.

5.2. Bendrieji reikalavimai

5.2.1. Saugos diržai, apsaugos sistemos ir ISOFIX vaiko apsaugos sistemos, taip pat i dydžio vaiko apsaugos sistemos pagal 6 priedo 3 priedėlį pritaisomos prie tvirtinimo įtaisų, o i dydžio vaiko apsaugos sistemos taip pat atremiamos į transporto priemonės grindis liečiantį paviršių; jos turi atitikti Taisyklės Nr. 14 arba Taisyklės Nr. 145 specifikacijas, tokias kaip konstrukcijos ir matmenų ypatybės, tvirtinimo įtaisų skaičius ir tvirtumo reikalavimai.

5.2.2. Pagal 6 priedo 3 priedėlį gamintojo rekomenduojami saugos diržai, apsaugos sistemos ir vaiko apsaugos sistemos įrengiami taip, kad tinkamai veiktų ir įvykus avarijai sumažintų kūno sužalojimo pavojų. Visų pirma jie įrengiami taip, kad:

5.2.2.1. juostos negalėtų pavojingai susipinti;

5.2.2.2. pavojus, kad tinkamai prisegtas diržas nuslys nuo į priekį pajudėjusio naudotojo peties, būtų kuo mažesnis;

5.2.2.3. pavojus, kad juosta dils liesdamasi su aštriomis transporto priemonės arba sėdynės konstrukcijos dalimis, taip pat pagal 6 priedo 3 priedėlį gamintojo rekomenduojamomis vaiko apsaugos sistemomis, būtų kuo mažesnis;

5.2.2.4. kiekvienai sėdėjimo padėčiai skirtas kiekvienas saugos diržas būtų suprojektuotas ir įrengtas taip, kad būtų patogu jį naudoti. Be to, jeigu visą sėdynę arba jos paminkštą ir (arba) atlošą galima sulenkti, kad būtų įmanoma patekti į transporto priemonės galinę dalį arba į krovinių ar bagažo skyrių, tokias sėdynes sulenkus ir vėl grąžinus į sėdėjimo padėtį, joms skirtus saugos diržus turi būti galima naudoti arba vienas asmuo turi galėti juos lengvai ištraukti iš po sėdynės arba iš už jos pagal transporto priemonės naudotojo vadove pateiktus nurodymus ir tam neprireiktų mokymų ar praktikos.

5.2.2.5. Techninė tarnyba turi patikrinti, ar, kai sagties liežuvėlis įkištas į sagtį:

5.2.2.5.1. galimas diržo laisvumas netrukdo tinkamai įtaisyti gamintojo rekomenduojamų vaiko apsaugos sistemų ir,

5.2.2.5.2. jeigu naudojami tritaškio tvirtinimo diržai, iš išorės tempiant įstrižąją diržo dalį galima pasiekti bent 50 N diržo juosmens dalies įtempį, kai diržas uždėtas:

a) 10 metų vaiką atitinkančiam manekenui, nurodytam Taisyklės Nr. 44 8 priedo 1 priedėlyje ir pasodintam pagal šios taisyklės 6 priedo 4 priedėlį, arba

b) ant šios taisyklės 6 priedo 1 priedėlio 1 paveiksle parodyto įtaiso, jeigu ant sėdynių galima įtaisyti universalios kategorijos vaiko apsaugos įtaisą.

5.2.3. Toliau pateiktas reikalavimas, susijęs su juosta tarp sagties taško ir veiksmingo diržo tvirtinimo įtaiso, taikomas tik M_1 kategorijos transporto priemonių galinėms sėdimosioms vietoms.

5.2.3.1. Skirtumas tarp tikrojo juostos ilgio ir atstumo tiesia linija tarp EA ir Bd taškų turi būti ne didesnis kaip 80 mm.

Pirmiau nurodyti reikalavimai gamintojo nuožiūra gali būti parodyti faktine transporto priemone, dalimis, brėžiniais arba 3D duomenimis.

Gamintojas įrodo faktinės transporto priemonės ir (arba) dalių koreliaciją su brėžiniu arba 3D duomenimis.

5.2.3.2. 5.2.3.1 punkto reikalavimas netaikomas, jei tenkinama bet kuri iš šių sąlygų:

a) saugos diržo sąrankoje yra išankstinės apkrovos įtaisas;

b) gamintojas, naudodamas eksperimentinius duomenis, modeliavimą arba stalinio kompiuterio stiprumo skaičiavimus, techninei tarnybai priimtinu būdu įrodo, kad sagties juostos sąrankos eksploatacinės savybės yra tokios pačios kaip pagal c punkto reikalavimą;

c) kai sagties diržo sąranka bandoma taikant šios taisyklės 7 priede aprašytą metodą, sagties taško poslinkis turi būti ne didesnis kaip 80 mm, kai tempimo apkrova yra 1000 N ± 50 N.

5.3. Saugos diržų arba apsaugos sistemų standžioms dalims taikomi specialūs reikalavimai

5.3.1. Standžios dalys, pvz., sagtys, reguliavimo įtaisai ir priedai, per avariją negali didinti naudotojo arba kitų transporto priemone važiuojančių asmenų kūno sužalojimo pavojaus.

5.3.2. Sagties atsegimo įtaisas turi būti aiškiai matomas ir lengvai pasiekiamas naudotojui ir turi būti suprojektuotas taip, kad nebūtų įmanoma jo atsegti netyčia ar atsitiktinai. Sagties padėtis turi būti tokia, kad ją galėtų lengvai pasiekti gelbėtojas, avariniu atveju turintis išlaisvinti diržo naudotoją.

Sagtis turi būti įtaisyta taip, kad neveikiamą apkrovos ir veikiamą naudotojo masės ją naudotojas galėtų atsegti vienu paprastu bet kurios rankos judesiu viena kryptimi.

Priekinėms kraštinėms sėdėjimo padėtims skirtų saugos diržų arba apsaugos sistemų, išskyrus diržų komplektus, sagtį tokiu pat būdu turi būti įmanoma ir užsegti.

Jeigu sagtis liečia naudotoją, turi būti patikrinta, ar lietimosi paviršiaus plotis yra ne mažesnis kaip 46 mm.

Jeigu sagtis liečia naudotoją, turi būti patikrinta, ar lietimosi paviršius atitinka JT taisyklės Nr. 16 6.2.2.1 punkto reikalavimus.

5.3.3. Prisegtas diržas turi būti reguliuojamas automatiškai, kad prisitaikytų prie naudotojo, arba turi būti suprojektuotas taip, kad sėdintis naudotojas lengvai pasiektų ranka valdomą reguliavimo įtaisą ir juo būtų patogu bei lengva naudotis. Be to, turi būti įmanoma viena ranka įtempti diržą, kad jis būtų pritaikytas prie naudotojo kūno sudėjimo ir transporto priemonės sėdynės padėties.

5.3.4. Saugos diržai arba apsaugos sistemos su diržo įtraukikliais turi būti įrengti taip, kad įtraukikliai galėtų tinkamai veikti ir veiksmingai įtraukti juostą. Jeigu yra įrengtas diržo reguliavimo įtaisas ir lankstusis diržo aukščio reguliavimo pagal peties padėtį įtaisas, tikrinama bent jiems esant aukščiausioje ir žemiausioje padėtyje, ar diržo įtraukiklis prisegus diržą automatiškai pritaiko juostos ilgį pagal naudotojo peties padėtį ir ar sagtį atsegus sagties liežuvėlis susivynioja.

5.3.5. Kad transporto priemonės naudotojas (-ai) būtų informuotas (-i) apie vaikų vežimo nuostatas, M_1, M_2, M_3 ir N_1 kategorijų transporto priemonės turi atitikti 6 priedo reikalavimus dėl informavimo. Laikantis atitinkamų JT taisyklės Nr. 14 arba JT taisyklės Nr. 145 nurodymų, visose M_1 kategorijos transporto priemonėse turi būti įrengtos ISOFIX padėtys.

Pirmoje ISOFIX padėtyje turi būti įmanoma įtaisyti bent vieną iš trijų priekinės krypties įtaisų, kaip apibrėžta 6 priedo 2 priedėlyje; antroje ISOFIX padėtyje turi būti įmanoma įtaisyti bent vieną atgalinės krypties įtaisą, kaip apibrėžta 6 priedo 2 priedėlyje. Naudojant antrąją ISOFIX padėtį, jeigu dėl transporto priemonės modelio antroje transporto priemonės sėdynių eilėje įtaisyti atgalinės krypties įtaiso negalima, leidžiama vieną įtaisą įrengti bet kurioje transporto priemonės vietoje.

5.3.6. ISOFIX vaiko apsaugos įtaisus ISO/F2X, ISO/R2, atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūrį, kaip apibrėžta 6 priedo 2 priedėlyje, ir paaukštintos sėdynės įtaisą ISO/B2, kaip apibrėžta 6 priedo 5 priedėlyje, be ISOFIX priedų (žr. išsamų brėžinį B), turi būti galima įtaisyti bet kurioje i dydžio sėdėjimo padėtyje. Turi būti įmanoma vienu metu sėdėti visose greta esančiose i dydžio sėdėjimo padėtyse. Laikoma, kad tai įrodyta, kai atstumas tarp atskirų greta esančių padėčių vertikalių vidurio plokštumų yra ne mažesnis kaip 440 mm.

5.4. Laikoma, kad M, N, O, L_2, L_4, L_5, L_6, L_7 ir T kategorijų transporto priemonių tipai, patvirtinti pagal JT taisyklę Nr. 16 su 08 serijos pakeitimais iki 2026 m. rugsėjo 1 d. arba su 09 serijos pakeitimais iki 2027 m. rugsėjo 1 d., atitinka šią 5 dalį.

5.5. X kategorijos transporto priemonėse sėdėjimo padėtis su priekyje esančiu vairo mechanizmo valdikliu gali būti laikoma tinkama vaiko apsaugos sistemai įrengti, jeigu laikomasi visų reikalavimų dėl keleivių sėdėjimo padėties, kaip apibrėžta 5.1.9.2–5.1.9.4 punktuose.

6. Gamybos atitiktis

Gamybos atitikties kontrolės procedūros turi atitikti nustatytąsias Susitarimo 1 priede (E/ECE/TRANS/505/Rev.3) ir jas taikant galioja toliau nurodyti reikalavimai.

6.1. Kiekviena pagal šią taisyklę patvirtinta transporto priemonė turi būti pagaminta taip, kad atitiktų pagal pirmiau 5 dalyje nustatytus reikalavimus patvirtintą tipą.

7. Sankcijos už gamybos neatitiktį

7.1. Pagal šią taisyklę suteiktas transporto priemonės tipo patvirtinimas gali būti panaikintas, jeigu nesilaikoma 6.1 punkte nustatyto reikalavimo.

7.2. Jeigu šią taisyklę taikanti Susitarimo susitariančioji šalis panaikina savo anksčiau suteiktą patvirtinimą, ji apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims nedelsdama praneša naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

8. Transporto priemonių patvirtinto tipo pakeitimas ir išplėtimas

8.1. Apie kiekvieną transporto priemonės tipo pakeitimą, susijusį su šia JT taisykle, pranešama tipo patvirtinimo institucijai, patvirtinusiai tą transporto priemonės tipą. Tuomet tipo patvirtinimo institucija gali:

a) nuspręsti, pasikonsultavusi su gamintoju, kad turi būti suteiktas naujas tipo patvirtinimas, arba

b) taikyti 8.1.1 punkte nurodytą procedūrą (Peržiūra) ir, jei taikytina, 8.1.2 punkte nurodytą procedūrą (Išplėtimas).

8.1.1. Peržiūra

Kai pasikeičia informaciniuose dokumentuose įrašyti duomenys, ir tipo patvirtinimo institucija mano, kad padaryti pakeitimai veikiausiai neturės pastebimo neigiamo poveikio ir kad bet kokiu atveju transporto priemonė vis dar atitinka reikalavimus, pakeitimas įvardijamas kaip peržiūra.

Tokiais atvejais tipo patvirtinimo institucija prireikus išduoda pakeistus informacinių dokumentų puslapius ir kiekvienas pakeistas puslapis pažymimas taip, kad būtų aiškiai matyti pakeitimo pobūdis ir pakartotinio išdavimo data. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jei tai yra informacinių dokumentų konsoliduota atnaujinta versija kartu su išsamiu pakeitimų aprašymu.

8.1.2. Patvirtinto tipo išplėtimas

Pakeitimas įvardijamas kaip patvirtinto tipo išplėtimas, jei be informaciniame aplanke įrašytų duomenų pakeitimo:

a) reikia atlikti papildomas patikras ar bandymus; arba

b) keitėsi bet kokia informacija pranešime (išskyrus jo priedus), arba

c) po tipo patvirtinimo įsigaliojimo prašoma suteikti tipo patvirtinimą pagal tam tikrą vėlesnę pakeitimų seriją.

8.2. Apie tipo patvirtinimą, patvirtinto tipo išplėtimą arba nepatvirtinimą šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims pranešama 4.3 punkte aprašyta tvarka. Be to, iš dalies atitinkamai pakeičiama 1 priede nurodytų informacinių dokumentų ir bandymų ataskaitų rodyklė, pridedama prie pranešimo, kad būtų matoma naujausios peržiūros arba išplėtimo data.

8.3. Patvirtintą tipą išplečianti tipo patvirtinimo institucija kiekvienai parengtai pranešimo apie tokį išplėtimą formai suteikia serijos numerį.

9. Visiškas gamybos nutraukimas

Visiškai nutraukęs pagal šią taisyklę patvirtinto įtaiso gamybą, patvirtinimo sertifikato turėtojas apie tai informuoja patvirtinimą suteikusią tipo patvirtinimo instituciją. Tokį pranešimą gavusi institucija apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

10. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai

Šią taisyklę taikančios 1958 m. Susitarimo šalys Jungtinių Tautų sekretoriatui praneša už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų, kurios tvirtina tipą ir kurioms turi būti siunčiami pranešimai apie kitose šalyse patvirtintą tipą, tipo nepatvirtinimą, patvirtinto tipo išplėtimą ar patvirtinimo panaikinimą, pavadinimus ir adresus.

11. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

11.1. Bendrieji aspektai

11.1.1. Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys gali suteikti tipo patvirtinimus pagal šią taisyklę su bet kurios ankstesnės serijos pakeitimais.

11.1.2. Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys ir toliau suteikia patvirtintų tipų, patvirtintų pagal šią taisyklę su ankstesnės serijos pakeitimais, išplėtimus.

11.2. Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos 01 serijos pakeitimams

11.2.1. Nuo oficialios 01 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti tipų arba jų pripažinti pagal šią taisyklę su 01 serijos pakeitimais.

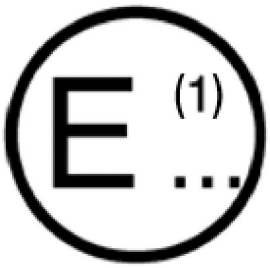
11.2.2. Nuo 2027 m. rugsėjo 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys neprivalo pripažinti pagal ankstesnės serijos pakeitimus vėliau kaip 2027 m. rugsėjo 1 d. pirmą kartą suteiktų tipo patvirtinimų.

11.2.3. Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys ir toliau pripažįsta pagal šios taisyklės pradinės serijos pakeitimus pirmą kartą iki 2027 m. rugsėjo 1 d. patvirtintus tipus.

1 PRIEDAS

Pranešimas

(Didžiausias formatas: A4 (210 x 297 mm))

pateiktas: Institucijos pavadinimas:
……
……
……

dėl transporto priemonės ([2])
tipo patvirtinimo
patvirtinto tipo išplėtimo
nepatvirtinimo
patvirtinimo panaikinimo
visiško gamybos nutraukimo

atsižvelgiant į saugos diržų, apsaugos sistemų, vaiko apsaugos sistemų, ISOFIX vaiko apsaugos sistemų ir i dydžio vaiko apsaugos sistemų įrengimą pagal JT taisyklę Nr. 173.

Patvirtinimo Nr ……

1. Bendroji informacija ……

1.1. Markė (gamintojo prekės pavadinimas) ……

1.2. Tipas ir bendras (-i) komercinis (-iai) aprašymas (-ai) ……

1.3. Tipo, jei ant transporto priemonės yra jo ženklas, identifikavimo priemonės ……

……

1.3.1. Tokio ženklo vieta ……

1.4. Transporto priemonės kategorija ……

1.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas ……

1.6. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai) ……

1.7. Už bandymą atsakinga techninė tarnyba ……

1.8. Bandymų ataskaitos parengimo data ……

1.9. Bandymų ataskaitos numeris ……

2. Transporto priemonės bendrosios konstrukcijos ypatybės

2.1. Reprezentatyviosios transporto priemonės nuotraukos ir (arba) brėžiniai

([1]) Tipą patvirtinusios / patvirtintą tipą išplėtusios / tipo nepatvirtinusios / tipo patvirtinimą panaikinusios (žr. patvirtinimo nuostatas šioje taisyklėje) šalies skiriamasis numeris.
([2]) Netinkamą įrašą išbraukti.

3. Kėbulas

3.1. Sėdynės

3.1.1. Skaičius .....

3.1.2. Padėtis ir išdėstymas .....

3.1.2.1. Sėdėjimo padėtis (-ys), skirta (-os) naudoti tik transporto priemonei stovint .....

3.1.3. Ypatybės: aprašas ir brėžiniai:

3.1.3.1. sėdynių ir jų tvirtinimo įtaisų .....

3.1.3.2. reguliavimo sistemos .....

3.1.3.3. poslinkio ir fiksavimo sistemų .....

3.1.3.4. saugos diržo tvirtinimo įtaisų, jei jie įtraukti į sėdynės konstrukciją .....

3.2. Saugos diržai ir (arba) kitos apsaugos sistemos

3.2.1. Saugos diržų bei apsaugos sistemų ir sėdynių, kuriose jie gali būti naudojami, skaičius ir padėtis .....

		Visas tipo patvirtinimo ženklas	Variantas (jei taikoma)	Diržo aukščio reguliavimo įtaisas (nurodyti: yra / nėra / neprivaloma)
Pirma sėdynių eilė	D			
	V			
	K			
Antra sėdynių eilė	D			
	V			
	K			

(D – dešinės pusės sėdynės, V – vidurinės sėdynės, K – kairės pusės sėdynės)

3.2.2. Papildomų apsaugos sistemų pobūdis ir padėtis (nurodyti: yra / nėra / neprivaloma)

		Priekinė oro pagalvė	Šoninė oro pagalvė	Diržo išankstinės apkrovos įtaisas
Pirma sėdynių eilė	D			
	V			
	K			
Antra sėdynių eilė	D			
	V			
	K			

(D – dešinės pusės sėdynės, V – vidurinės sėdynės, K – kairės pusės sėdynės)

3.2.3. Saugos diržų tvirtinimo įtaisų skaičius ir padėtis, taip pat atitikties Taisyklei Nr. 14 įrodymas (t. y. tipo patvirtinimo numeris arba bandymų ataskaita)

3.3. ISOFIX tvirtinimo įtaisai

3.3.1. ISOFIX tvirtinimo įtaisų skaičius ir padėtis, taip pat atitikties Taisyklei Nr. 14 arba 145 įrodymas (t. y. tipo patvirtinimo numeris arba bandymų ataskaita)

4. Vieta .....

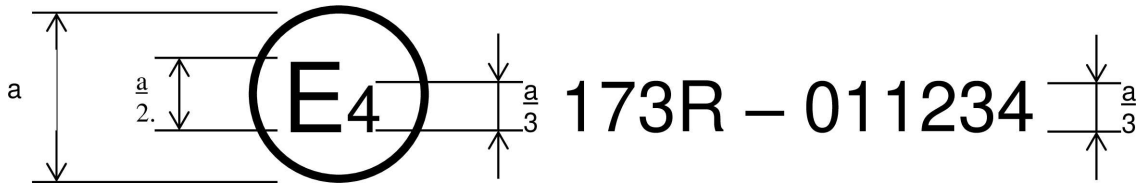
5. Data .....

6. Parašas .....

2 PRIEDAS

Patvirtinimo ženklo nuostatos

(žr. šios taisyklės 4.5–4.5.2 punktus)

a = 8 mm min.

Čia pavaizduotas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad konkretus tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E 4) pagal JT taisyklę Nr. 173, jo patvirtinimo numeris – 011234. Pirmieji du (01) patvirtinimo numerio skaitmenys rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal JT taisyklės Nr. 173 su 01 serijos pakeitimais reikalavimus.

3 PRIEDAS

Instrukcijos

Naudojimo instrukcijos (jos gali būti įtrauktos į transporto priemonės naudotojo vadovą, jeigu saugos diržą įrengia transporto priemonės gamintojas), kuriais siekiama užtikrinti, kad saugos diržas naudotojui būtų kuo naudingesnis. Tose instrukcijose nurodoma:

a) tai, kad svarbu saugos diržą prisisegti visose kelionėse;

b) tinkamas saugos diržo prisisegimo būdas, visų pirma:

   i) numatyta sagties vieta;

   ii) tai, kad diržai turėtų gerai priglusti prie kūno;

   iii) tinkama juostų padėtis ir būtinybė išvengti jų susisukimo;

   iv) tai, kad kiekvieną diržą turi naudoti tik vienas transporto priemone važiuojantis asmuo; visų pirma diržu negalima juosti vaiko, sėdinčio ant transporto priemone važiuojančio asmens kelių;

c) sagties valdymo būdas;

d) reguliatoriaus valdymo būdas;

e) kiekvieno diržo įtraukiklio, kuris gali būti sąrankos dalis, valdymo būdas ir būdas patikrinti, ar jis užsifiksuoja;

f) rekomenduojami diržo valymo ir, prireikus, išvalyto diržo surinkimo būdai;

g) būtinybė pakeisti saugos diržą, jeigu jį naudojant įvyko didelė avarija arba matyti, kad diržas labai nusidėvėjęs ar įpjautas, arba, jei diržas turi matomą perkrovos indikatorių, – kai jis rodo, kad diržas nebetinkamas naudoti, arba, jei saugos diržas turi išankstinės apkrovos įtaisą, – kai pastarasis buvo įsijungęs;

h) tai, kad diržo negalima perdaryti ar pakeisti, nes dėl tokių pakeitimų jis gali tapti neveiksmingas, o ypač jei dėl konstrukcijos diržo dalis gali būti išardyta, – nurodymai, kad diržas būtų vėl tinkamai surinktas;

i) tai, kad diržas skirtas naudoti transporto priemone važiuojantiems suaugusiojo ūgio asmenims;

j) nenaudojamo diržo laikymo sąlygos.

4 PRIEDAS

Motorinių transporto priemonių sėdėjimo padėčių taško H ir tikrojo liemens polinkio kampo nustatymo tvarka ([1])

1 priedėlis. Trimačio H taško įrenginio aprašas ([1])

2 priedėlis. Trimatė atskaitos sistema ([1])

3 priedėlis. Sėdimųjų padėčių atskaitos duomenys ([1])

([1]) Tvarka išdėstyta Bendrojo nutarimo Nr. 1 (M.R.1) 6 papildyme (dokumentas ECE/TRANS/WP.29/1101/Amend.5); žr. https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

5 PRIEDAS

Saugos diržų įrengimas nurodant diržo ir diržo įtraukiklio tipus

Saugos diržams ir diržo įtraukikliams taikomi būtinieji reikalavimai						
Transporto priemonės kategorija	Priekinės krypties sėdėjimo padėtys				Atgalinės krypties sėdėjimo padėtys	Šoninės krypties sėdėjimo padėtys
	Kraštinės sėdėjimo padėtys		Vidurinės sėdėjimo padėtys			
	Priekinė	Ne priekinė	Priekinė	Ne priekinė		
M_1	Ar4m	Ar4m	Ar4m	Ar4m	B, Br3, Br4m	–
M_2 < 3.5 t	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm	Br3, Br4m, Br4Nm	–
M_2 > 3,5 t	Br3, Br4m, Br4Nm, arba Ar4m ar Ar4Nm ●	Br3, Br4m, Br4Nm, arba Ar4m ar Ar4Nm ●	Br3, Br4m, Br4Nm, arba Ar4m ar Ar4Nm ●	Br3, Br4m, Br4Nm, arba Ar4m ar Ar4Nm ●	Br3, Br4m, Br4Nm	–
M_3	Br3, Br4m, Br4Nm, arba Ar4m ar Ar4Nm ● Žr. 5.1.7 punktą dėl sąlygų, kuriomis leidžiamas juosmens diržas	Br3, Br4m, Br4Nm, arba Ar4m ar Ar4Nm ● Žr. 5.1.7 punktą dėl sąlygų, kuriomis leidžiamas juosmens diržas	Br3, Br4m, Br4Nm, arba Ar4m ar Ar4Nm ● Žr. 5.1.7 punktą dėl sąlygų, kuriomis leidžiamas juosmens diržas	Br3, Br4m, Br4Nm, arba Ar4m ar Ar4Nm ● Žr. 5.1.7 punktą dėl sąlygų, kuriomis leidžiamas juosmens diržas	Br3, Br4m, Br4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm
N_1	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm, Br4m, Br4Nm Ø	B, Br3, Br4m, Br4Nm arba A, Ar4m, Ar4Nm*	B, Br3, Br4m, Br4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm	–
		5.1.2.1 punktas, juosmens diržas leidžiamas, jeigu sėdynė yra į vidų nuo praėjimo	5.1.6 punktas, juosmens diržas leidžiamas, jeigu priekinis stiklas nėra atskaitos zonoje			
N_2	Br3, Br4m, Br4Nm arba Ar4m, Ar4Nm* 5.1.6 punktas, juosmens diržas leidžiamas, jeigu priekinis stiklas[Z] yra už atskaitos zonos ribų ir jei tai yra sėdynė, prieš kurią yra vairo mechanizmo valdiklis	B, Br3, Br4m, Br4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm arba A, Ar4m, Ar4Nm* 5.1.6 punktas, juosmens diržas leidžiamas, jeigu priekinis stiklas nėra atskaitos zonoje	B, Br3, Br4m, Br4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm	–

Saugos diržams ir diržo įtraukikliams taikomi būtinieji reikalavimai						
Transporto priemonės kategorija	Priekinės krypties sėdėjimo padėtys				Atgalinės krypties sėdėjimo padėtys	Šoninės krypties sėdėjimo padėtys
	Kraštinės sėdėjimo padėtys		Vidurinės sėdėjimo padėtys			
	Priekinė	Ne priekinė	Priekinė	Ne priekinė		
N_3	Br3, Br4m, Br4Nm arba Ar4m, Ar4Nm* 5.1.6 punktas, juosmens diržas leidžiamas, jeigu priekinis stiklas[Z] yra už atskaitos zonos ribų ir jei tai yra sėdynė, prieš kurią yra vairo mechanizmo valdiklis	B, Br3, Br4m, Br4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm arba A, Ar4m, Ar4Nm* 5.1.6 punktas, juosmens diržas leidžiamas, jeigu priekinis stiklas nėra atskaitos zonoje	B, Br3, Br4m, Br4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm	–

A: trijų tvirtinimo vietų (juosmens ir įstrižasis) diržas
B: dviejų tvirtinimo vietų (juosmens) diržas
r: diržo įtraukiklis
m: į kelis veiksnius reaguojantis avarinio fiksavimo diržo įtraukiklis
3: automatinio fiksavimo diržo įtraukiklis
4: avarinio fiksavimo diržo įtraukiklis
N: didesnė suveikimo jėgos vertė
* susijęs su šios taisyklės 5.1.6 punktu
Ø susijęs su šios taisyklės 5.1.2.1 punktu
● susijęs su šios taisyklės 5.1.7 punktu
(žr. šios taisyklės 2.12.3 ir 2.12.5 punktus)

Z: Šioje taisyklėje vartojamų terminų apibrėžtys: X kategorijos transporto priemonių priekinis išorinis į priekį atgręžtas stiklas arba paviršius laikomas priekiniu stiklu.

a pastaba. Visais atvejais vietoj visų galimų A arba B tipo diržų gali būti įrengiami visi S tipo diržai, jeigu jų tvirtinimo įtaisai atitinka JT taisyklę Nr. 14.
Jeigu diržų komplektas pagal šią taisyklę patvirtintas kaip S tipo diržas, naudojant juosmens diržo juostą, pečių diržo juostas ir galbūt vieną ar kelis diržo įtraukiklius, gamintojas (pareiškėjas) gali pateikti vieną arba dvi papildomas tarpukojo juostas ir jų tvirtinimo įtaisų priedus. Šie papildomi tvirtinimo įtaisai neprivalo atitikti JT taisyklės Nr. 14 reikalavimų.
b pastaba. Visų klasių M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonėse į priekį atsuktose sėdynėse, atgręžtose į įmontuotąją vaiko apsaugos sistemą, turi būti įrengti bent „Ar“ saugos diržai.

6 PRIEDAS

Variklio varomomis transporto priemonėmis važiuojantiems suaugusiesiems, sėdintiems priekinės krypties sėdynėse, skirtų saugos diržų ir apsaugos sistemų, taip pat ISOFIX vaiko apsaugos sistemų ir i dydžio vaiko apsaugos sistemų įrengimo reikalavimai

1. Suderinamumas su vaiko apsaugos sistemomis

1.1. Transporto priemonės gamintojas į transporto priemonės naudotojo vadovą įtraukia paprastą patarimą apie kiekvienos keleivio sėdėjimo padėties tinkamumą įrengti vaiko apsaugos sistemoms. Ši informacija pateikiama piktogramomis arba šalies, kurioje transporto priemonė parduodama, nacionaline kalba arba bent viena iš nacionalinių kalbų.

Dėl kiekvienos priekinės krypties keleivio sėdėjimo padėties ir kiekvienos konkrečios ISOFIX padėties transporto priemonės gamintojas nurodo:

a) ar sėdėjimo padėtis tinkama universalios kategorijos vaiko apsaugos priemonėms (žr. 1.2 punktą) ir (arba)

b) ar sėdėjimo padėtis tinkama i dydžio vaiko apsaugos sistemoms (žr. 1.4 punktą); ir (arba)

c) ar sėdėjimo padėtis tinkama vaiko apsaugos sistemoms su apatinio diržo laikikliais; ir (arba)

d) ar sėdėjimo padėtis tinkama kitoms (išskyrus nurodytąsias pirmiau) vaiko apsaugos sistemoms (žr. 1.3 punktą).

Jeigu sėdėjimo padėtis tinkama naudoti tik priekinės krypties vaiko apsaugos sistemoms, tai taip pat turi būti nurodyta transporto priemonės naudotojo vadove.

Transporto priemonės gamintojas transporto priemonės naudotojui pateikia ne tik pirmiau nurodytą informaciją, bet ir šio priedo 3 priedėlyje nurodytą informaciją. Pavyzdžiui, tokia informacija gali būti pateikiama atskiruose transporto priemonės naudotojo vadovo prieduose, transporto priemonės techniniame aprašyme arba tam skirtoje tinklavietėje. Transporto priemonės naudotojo vadove nurodoma, kur tokią informaciją rasti.

1.2. Universalios kategorijos vaiko apsaugos sistema – vaiko apsaugos priemonė, pagal JT taisyklę Nr. 44 su 04 serijos pakeitimais patvirtinta kaip universalios kategorijos arba pagal JT taisyklę Nr. 129 (arba vėlesnius pakeitimus) kaip viena iš universalios kategorijos priemonių. Padėtys, kurias transporto priemonės gamintojas yra nurodęs kaip tinkamas universalios kategorijos vaiko apsaugos sistemoms įrengti, turi atitikti šio priedo 1 ir 5 priedėlių nuostatas.

1.3. ISOFIX vaiko apsaugos sistema – vaiko apsaugos priemonė, patvirtinta pagal JT taisyklę Nr. 44 su 03 serijos pakeitimų 5 papildymu arba Taisyklę Nr. 129 (arba vėlesnius pakeitimus). Padėtys, kurias transporto priemonės gamintojas yra nurodęs kaip tinkamas ISOFIX vaiko apsaugos sistemoms įrengti, turi atitikti šio priedo 2 priedėlio nuostatas.

1.4. i dydžio vaiko apsaugos priemonė – vaiko apsaugos priemonė, pagal JT taisyklę Nr. 129 patvirtinta kaip i dydžio kategorijos priemonė. Sėdėjimo padėtys, kurias transporto priemonės gamintojas yra nurodęs kaip tinkamas i dydžio vaiko apsaugos sistemoms įrengti, turi atitikti šio priedo 2 ir 5 priedėlių nuostatas.

6 priedo 1 priedėlis

Universalios kategorijos vaiko apsaugos sistemų, įtaisomų su transporto priemonės saugos diržų įranga, įrengimo nuostatos

1. Bendroji informacija

1.1. Šiame priedėlyje išdėstyta bandymų tvarka ir reikalavimai taikomi siekiant nustatyti, ar sėdėjimo padėtys yra tinkamos universalios kategorijos vaiko apsaugos priemonėms įrengti.

1.2. Bandymai gali būti atliekami transporto priemonėje arba atitinkamoje transporto priemonės dalyje.

2. Bandymų tvarka

2.1. Nustatoma toliausia galinė ir žemiausia sėdynės padėtis.

2.2. Sėdynės atlošo polinkio kampas sureguliuojamas atsižvelgiant į gamintojo nurodytą projektinę padėtį. Jeigu specifikacijų nėra, sėdynės atlošą reikėtų pakreipti 25° kampu nuo vertikalės arba nustatyti artimiausią užfiksuojamą padėtį.

2.3. Nustatoma žemiausia pečių tvirtinimo įtaiso padėtis.

2.4. Sėdynės atlošas ir paminkštas užklojami medvilniniu audiniu.

2.5. Įtaisas (kaip parodyta šio priedėlio 1 pav.) dedamas ant transporto priemonės sėdynės.

2.6. Jeigu sėdėjimo padėtis pritaikyta priekinės arba atgalinės krypties universaliai apsaugos sistemai įtaisyti, atliekami 2.6.1, 2.7, 2.8, 2.9 ir 2.10 punktuose nurodyti veiksmai. Jeigu sėdėjimo padėtis pritaikyta tik priekinės krypties universaliai apsaugos sistemai įtaisyti, atliekami 2.6.2, 2.7, 2.8, 2.9 ir 2.10 punktuose nurodyti veiksmai.

2.6.1. Įtaisas tinkamai apjuosiamas saugos diržo juosta maždaug taip, kaip parodyta 2 ir 3 paveiksluose, ir užsegama sagtis.

2.6.2. 150 mm spindulio apatinė įtaiso dalis tinkamai apjuosiama saugos diržo juosmens juosta maždaug taip, kaip parodyta 3 paveiksle, ir užsegama sagtis.

2.7. Užtikrinama, kad įtaisas būtų padėtas taip, kad jo vertikali simetrijos plokštuma su ±25 mm paklaida sutaptų su sėdėjimo padėties vertikalia simetrijos plokštuma.

2.8. Užtikrinama, kad juosta nebebūtų laisva. Juostos įtempiamos naudojant pakankamą jėgą, tačiau jos neturi būti pernelyg įtemptos.

2.9. Įtaiso priekinės dalies vidurys 100 ± 10 N jėga lygiagrečiai su apatiniu paviršiumi pastumiamas atgal, tada nustojama stumti.

2.10. Įtaiso viršutinio paviršiaus vidurys 100 ± 10 N jėga pastumiamas vertikaliai žemyn, tada nustojama stumti.

3. Reikalavimai

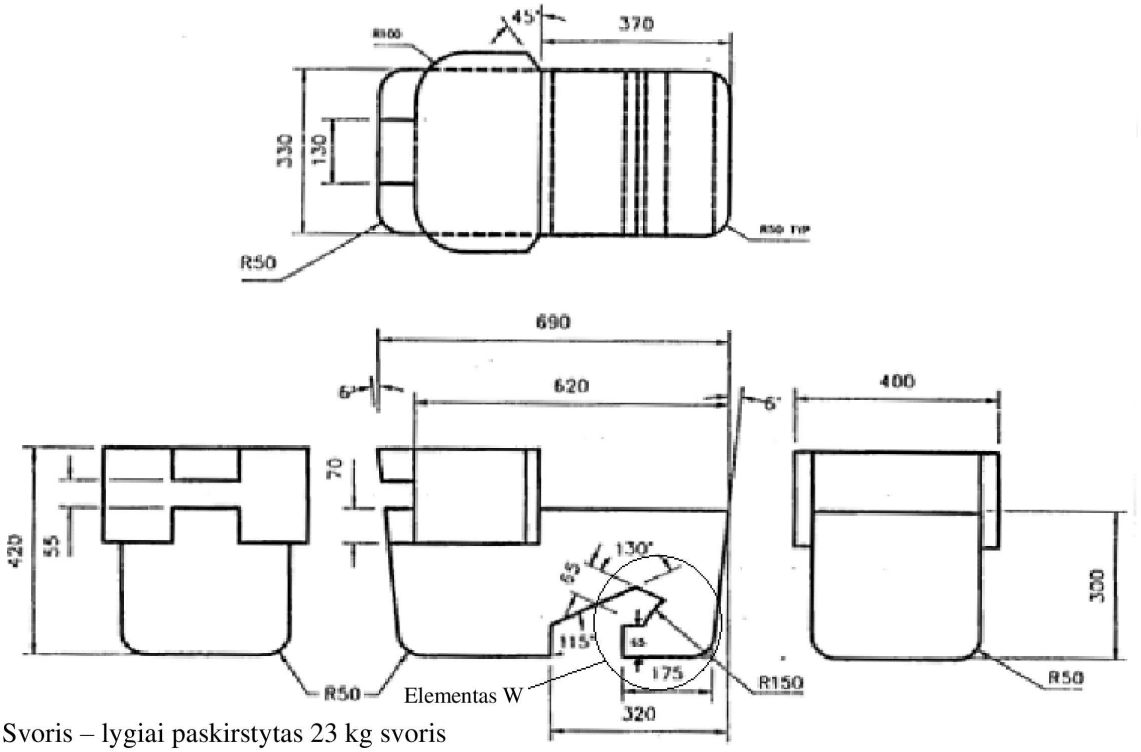
3.1. Įtaiso pagrindas turi liesti ir sėdynės paminkšto paviršiaus priekinę, ir jo galinę dalis. Jeigu toks sąlytis neįmanomas dėl diržo prieigos tarpo bandomajame įtaise, šis tarpas gali būti uždengtas lygiagrečiai su bandomojo įtaiso apatiniu paviršiumi.

3.2. Diržo juosmens dalis turi iš abiejų pusių liesti įtaisą galinėje juosmens diržo kelio dalyje (žr. 3 pav.). Saugos diržo juosta visą laiką turi liesti taškus BP kairiajame ir dešiniajame lenktojo krašto gale; tiksli taškų BP padėtis lenktajame krašte nurodyta 1 paveikslo elemente W.

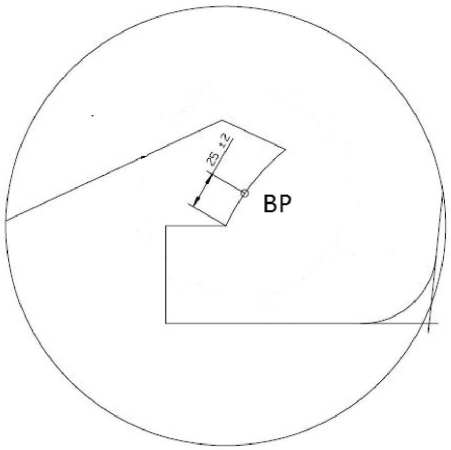
3.3. Jeigu šie reikalavimai neįvykdomi esant 2.1, 2.2 ir 2.3 punktuose nurodytiems nustatymams, gali būti nustatyta alternatyvi įprastai naudoti skirta gamintojo nurodyta sėdynės, sėdynės atlošo ir saugos diržų tvirtinimo įtaisų padėtis, o ją nustačius kartojama pirmiau aprašyta įrengimo procedūra ir vėl tikrinama, ar laikomasi reikalavimų. Ši alternatyvi padėtis nurodoma šio priedo 3 priedėlio 1 lentelėje.

1 paveikslas

Įrangos specifikacijos (visi matmenys nurodyti milimetrais)

Svoris – lygiai paskirstytas 23 kg svoris

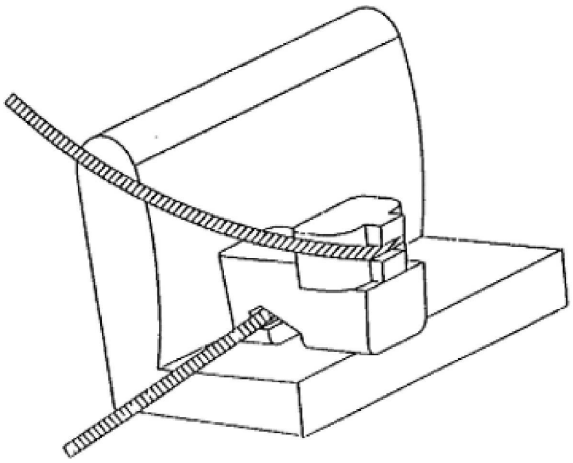

Elementas W

2 paveikslas

Įtaiso uždėjimas ant transporto priemonės sėdynės

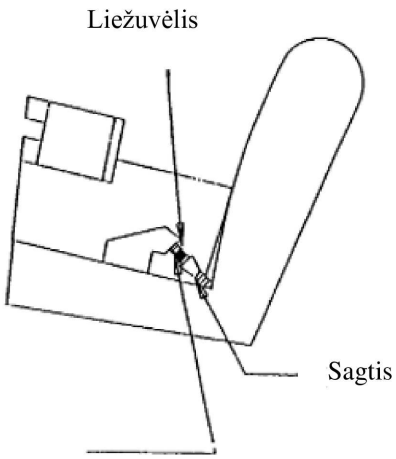
(žr. 2.6.1 punktą)

3 paveikslas

Tinkamumo patikrinimas

žr. 2.6.1 ir 3.2 punktus)

Parodytas tik juosmens diržas

6 priedo 2 priedėlis

Priekinės ir atgalinės krypties universalios ir pusiau universalios kategorijų ISOFIX vaiko apsaugos sistemų, įtaisomų ISOFIX arba i dydžio padėtyse, įrengimo nuostatos

1. Bendroji informacija

1.1. Šiame priedėlyje išdėstyta bandymų tvarka ir reikalavimai taikomi siekiant nustatyti, ar ISOFIX padėtys yra tinkamos universalios ir pusiau universalios kategorijų ISOFIX vaiko apsaugos sistemoms įrengti ir ar i dydžio sėdėjimo padėtys yra tinkamos i dydžio vaiko apsaugos sistemoms įrengti.

1.2. Universalios kategorijos vaiko apsaugos sistema – vaiko apsaugos priemonė, pagal JT taisyklę Nr. 44 su 03 serijos pakeitimų (arba vėlesnių pakeitimų) 5 papildymu patvirtinta kaip universalios kategorijos priemonė. Sėdimosios vietos, kurias transporto priemonės gamintojas nurodo kaip tinkamas įrengti universaliosios kategorijos vaiko apsaugos priemones, turi atitikti šio priedo 1 priedėlio nuostatas.

2. Bandymų tvarka

Transporto priemonės gamintojo nurodytos ISOFIX padėtys transporto priemonėje patikrinamos, siekiant užtikrinti, kad jose galima įtaisyti šio priedėlio 4 punkte išvardytus VAĮ. Jeigu transporto priemonės gamintojas nurodė, kad ISOFIX padėtyje (-yse) bus įtaisomas tam tikras VAĮ, laikoma, kad galima įtaisyti ir mažesnius tokios pačios krypties VAĮ.

Transporto priemonės gamintojo nurodytos i dydžio sėdėjimo padėtys patikrinamos, siekiant užtikrinti, kad jose galima įtaisyti tiek ISO/R2, tiek ISO/F2X vaiko apsaugos įtaisus (žr. šio priedo 4 punktą), įskaitant i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūrį.

Tiek ISOFIX, tiek i dydžio padėtims taikoma ši procedūra:

2.1. Tikrinant ant sėdynės įtaisytą VAĮ su i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūriu arba be jo, tą sėdynę galima reguliuoti išilgai, kad būtų nustatyta jos pati galinė ir žemiausia padėtis.

2.2. Sėdynės atlošo polinkio kampas sureguliuojamas atsižvelgiant į gamintojo nurodytą projektinę padėtį, o galvos atrama nustatoma į žemiausią galinę padėtį. Jeigu specifikacijų nėra, nustatomas 25° nuo vertikalės lygų liemens polinkio kampą atitinkantis sėdynės atlošo polinkio kampas arba artimiausia užfiksuojama sėdynės atlošo padėtis.

Tikrinant ant galinės sėdynės įtaisytą VAĮ su i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūriu arba be jo, prieš tą galinę sėdynę esančią transporto priemonės sėdynę galima pastumti išilgai į priekį, bet ne toliau kaip iki vidurinės padėties tarp toliausiai gale ir toliausiai priekyje esančių jos padėčių. Sėdynės atlošo polinkio kampą taip pat galima reguliuoti, bet negalima nustatyti statesnio kampo už tą, kuris atitinka 15° liemens polinkio kampą.

2.3. Sėdynės atlošas ir paminkštas užklojami medvilniniu audiniu.

2.4. VAĮ su i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūriu arba be jo dedamas ISOFIX arba i dydžio padėtyje.

2.5. Vidurinis taškas tarp ISOFIX tvirtinimo įtaisų 100 ± 10 N jėga lygiagrečiai su apatiniu paviršiumi pastumiamas link ISOFIX tvirtinimo įtaisų sistemos, tada nustojama stumti.

2.6. VAĮ su i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūriu arba be jo pritvirtinamas prie ISOFIX tvirtinimo įtaisų sistemos.

2.7. Įtaiso viršutinio paviršiaus vidurys 100 ± 10 N jėga pastumiamas vertikaliai žemyn, tada nustojama stumti.

3. Reikalavimai

Šios bandymų sąlygos taikomos tik VAĮ su i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūriu arba be jo, įtaisytiems ISOFIX ir (arba) i dydžio padėtyje. Nereikalaujama, kad VAĮ su i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūriu arba be jo šiomis sąlygomis būtų galima patraukti iš ISOFIX ir (arba) i dydžio padėties arba įstatyti į ją.

3.1. Turi būti įmanoma VAĮ su i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūriu arba be jo įtaisyti nekeičiant transporto priemonės vidaus. VAĮ pagrindo pokrypio kampas turi būti 15 ± 10° virš horizontalios plokštumos, einančios per ISOFIX tvirtinimo įtaisų sistemą. Siekiant palengvinti trukdžių patikrą, ISOFIX priedus galima reguliuoti išilgai nuo –10 iki +70 mm (žr. 1–9 paveikslų elementą Y). Paveiksluose pavaizduotos tolimiausios padėtys.

3.2. ISOFIX viršutinio diržo tvirtinimo įtaisas, jei jis yra, turi likti pasiekiamas.

3.3. Jeigu šie reikalavimai neįvykdomi esant 2 punkte nurodytiems nustatymams, gali būti nustatytos alternatyvios įprastai naudoti skirtos gamintojo nurodytos sėdynių, sėdynių atlošų ir galvos atramų padėtys, o jas nustačius kartojama pirmiau aprašyta įrengimo procedūra ir vėl tikrinama, ar laikomasi reikalavimų. Šios alternatyvios padėtys turi būti aprašytos transporto priemonės naudotojo vadove, naudojant ir šio priedo 3 priedėlyje pateiktą papildomą informaciją. Prieš i dydžio sėdėjimo padėtis esančias keleivių sėdynes taip pat galima paslinkti labiau į priekį, nei jos yra įprastai naudojamos. Tokiais atvejais transporto priemonės gamintojas turi transporto priemonės naudotojo vadove nurodyti, kad taip paslinktoje atitinkamoje keleivio sėdynėje neturi būti sėdima.

3.4. Jeigu šie reikalavimai neįvykdomi, kai viduje yra tam tikrų išimamų reikmenų, tokius reikmenis galima pašalinti ir vėl patikrinti, ar laikomasi 3 punkte nurodytų reikalavimų. Tokiu atveju atitinkama informacija pateikiama šio priedo 3 priedėlio 1 lentelėje.

4. ISOFIX vaiko apsaugos sistemų dydžių įtaisų apybrėžos:

— ISO/F3: mažyliams skirta priekinės krypties viso aukščio VAS;

— ISO/F2: mažyliams skirta priekinės krypties mažesnio aukščio VAS;

— ISO/F2X: mažyliams skirta priekinės krypties mažesnio aukščio VAS;

— ISO/R3: mažyliams skirta atgalinės krypties viso dydžio VAS;

— ISO/R2: mažyliams skirta atgalinės krypties mažesnio aukščio VAS;

— ISO/R2X: mažyliams skirta atgalinės krypties mažesnio aukščio VAS;

— ISO/R1: kūdikiams skirta atgalinės krypties VAS;

— ISO/L1: kairioji šoninės krypties VAS (nešiojamasis lopšys);

— ISO/L2: dešinioji šoninės krypties VAS (nešiojamasis lopšys).

Pirmiau nurodyti įtaisai gaminami 10 ir 13 kg (+/– 1 kg) masės ir turi būti pakankamai patvarūs ir standūs, kad atitiktų veikimo reikalavimus, nurodytus šioje lentelėje:

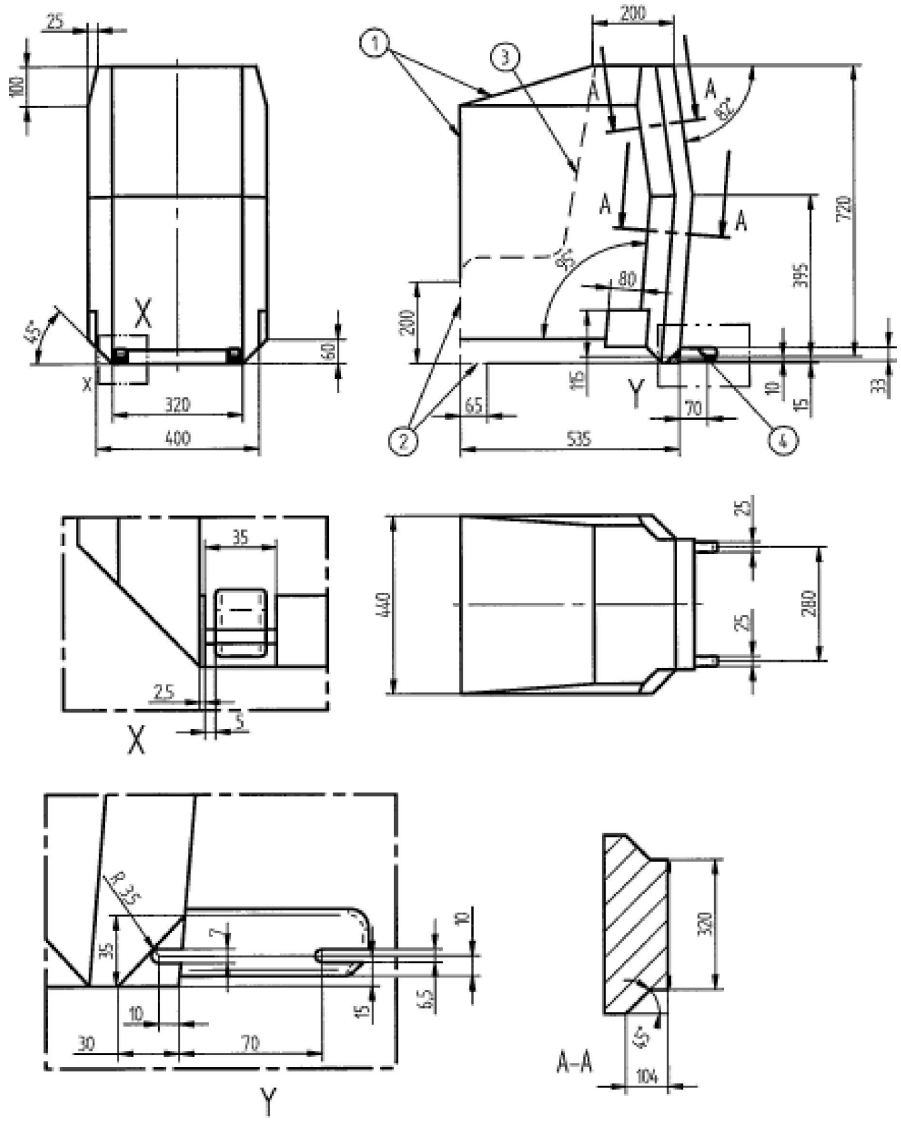
VAĮ	Masė (kg)	Nuokrypis (kg)
R1 [a]	10	±1
R2 / R2X [a]	10	±1
R3	13	±1
L1 / L2	13	±1
F2 / F2X [a]	13	±1
F3	13	±1

[a] Į ISOFIX pagrindo masę atsižvelgta.

4.1. Mažyliams skirtų priekinės krypties viso aukščio vaiko apsaugos sistemų apybrėža

1 paveikslas

Mažyliams skirtos priekinės krypties viso aukščio VAS ISO/F3 apybrėžos matmenys (aukštis 720 mm)
ISOFIX DYDŽIO KLASĖ A

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai:

1 Priekinės ir viršutinės ribos.

2 Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti atraminė kojelė

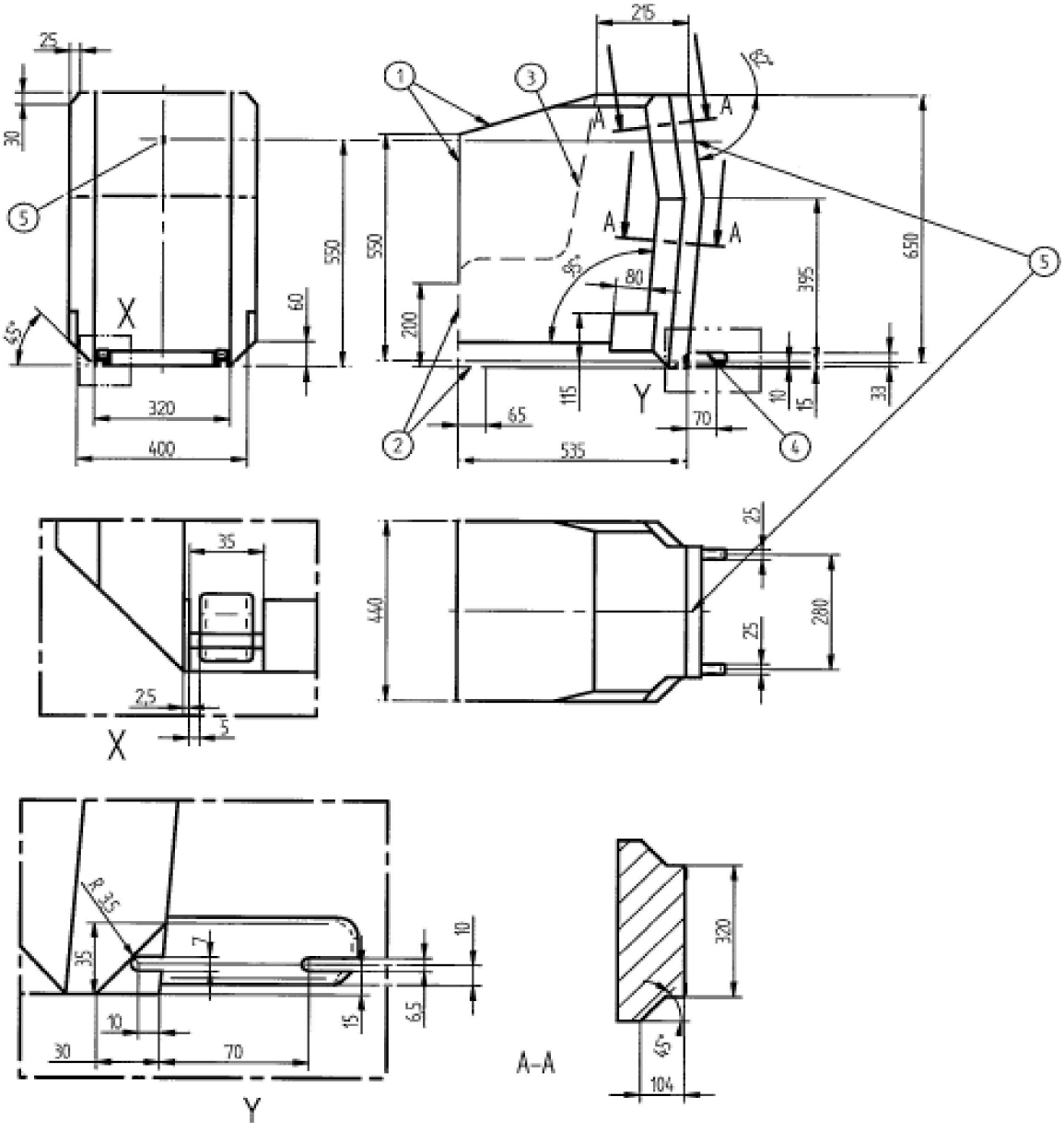
3 Netaikoma.

4 Kitos sujungimo vietos specifikacijos pateiktos JT taisyklėje Nr. 44 / JT taisyklėje Nr. 129.

4.2. Mažyliams skirtų priekinės krypties mažesnio aukščio vaiko apsaugos sistemų apybrėža

2 paveikslas

Mažyliams skirtos priekinės krypties mažesnio aukščio VAS ISO/F2 apybrėžos matmenys (aukštis 650 mm) – ISOFIX DYDŽIO KLASĖ B

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai:

1 Priekinės ir viršutinės ribos.

2 Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti atraminė kojelė

3 Netaikoma.

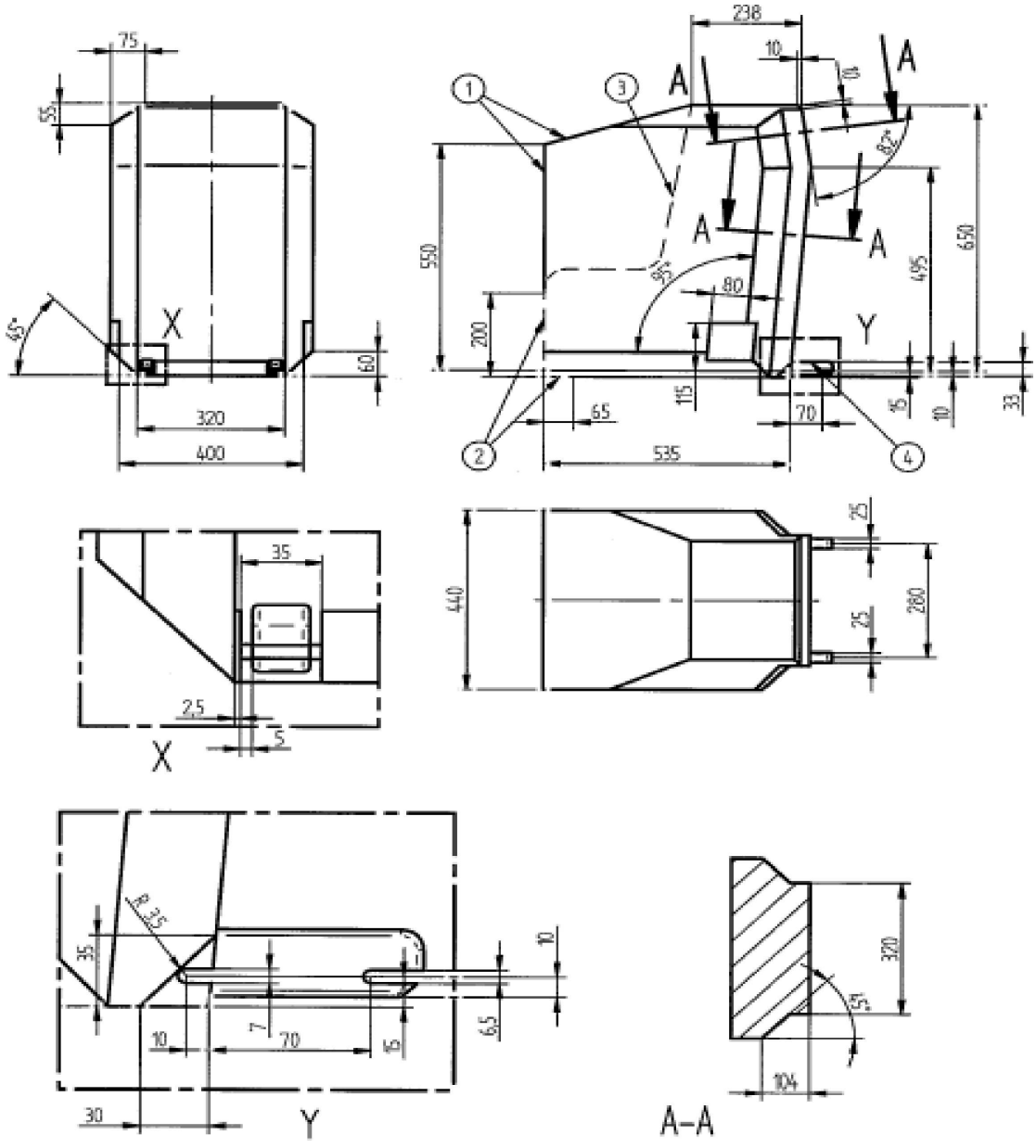
4 Kitos sujungimo vietos specifikacijos pateiktos JT taisyklėje Nr. 44 / JT taisyklėje Nr. 129.

5 Viršutinio diržo juostos tvirtinimo vieta

4.3. Mažyliams skirtų priekinės krypties mažesnio aukščio antros versijos pagal nugarėlės formą vaiko apsaugos sistemų apybrėža

3 paveikslas

Mažyliams skirtos priekinės krypties mažesnio aukščio antros versijos pagal nugarėlės paviršiaus formą VAS ISO/F2X apybrėžos matmenys (aukštis 650 mm) ISOFIX DYDŽIO KLASĖ B1

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai:

1 Priekinės ir viršutinės ribos.

2 Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti atraminė kojelė

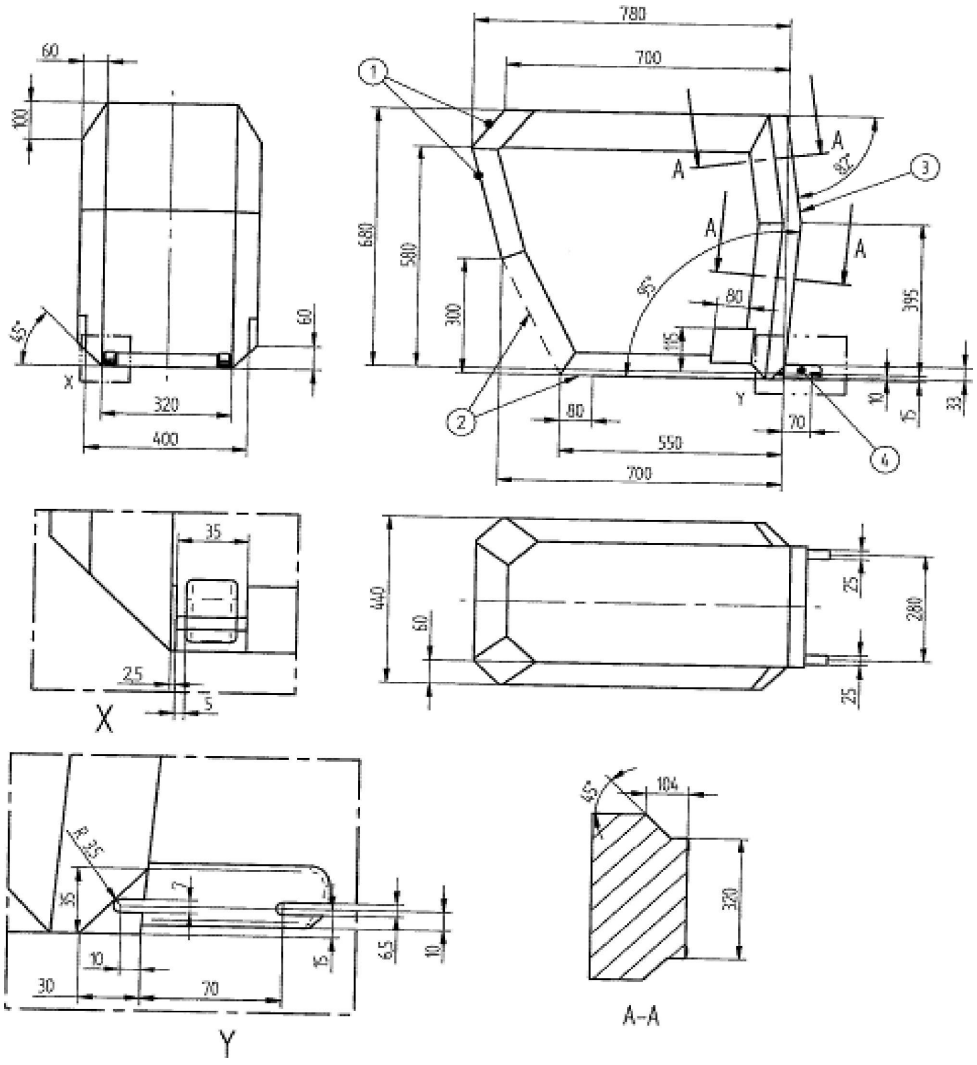
3 Netaikoma.

4 Kitos sujungimo vietos specifikacijos pateiktos JT taisyklėje Nr. 44 / JT taisyklėje Nr. 129.

4.4. Mažyliams skirtos atgalinės krypties viso dydžio vaiko apsaugos sistemos apybrėža

4 paveikslas

Mažyliams skirtos atgalinės krypties viso dydžio VAS ISO/R3 apybrėžos matmenys, ISOFIX DYDŽIO KLASĖ C

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai:

1 Priekinės ir viršutinės ribos.

2 Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti atraminė kojelė

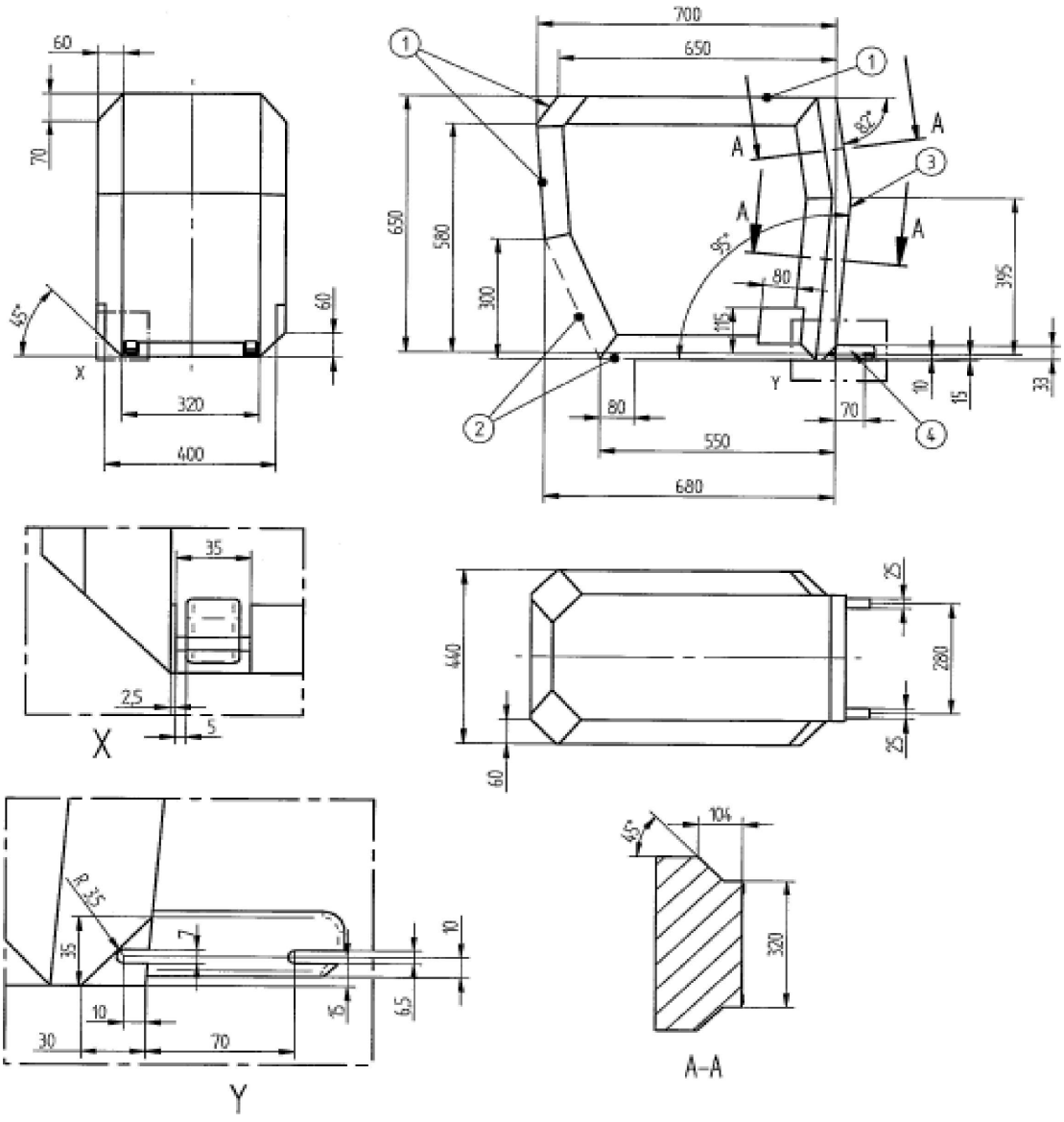
3 Galinė riba (paveikslo dešinėje) nustatoma pagal priekinės krypties apybrėžą 2 paveiksle.

4 Kitos sujungimo vietos specifikacijos pateiktos JT taisyklėje Nr. 44 / JT taisyklėje Nr. 129.

4.5. Mažyliams skirtų atgalinės krypties mažesnio dydžio vaiko apsaugos sistemų apybrėža

5 paveikslas

Mažyliams skirtos atgalinės krypties mažesnio dydžio VAS ISO/R2 apybrėžos matmenys, ISOFIX DYDŽIO KLASĖ D

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai:

1 Priekinės ir viršutinės ribos.

2 Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti specialios transporto priemonės VAS atraminė kojelė ar pan.

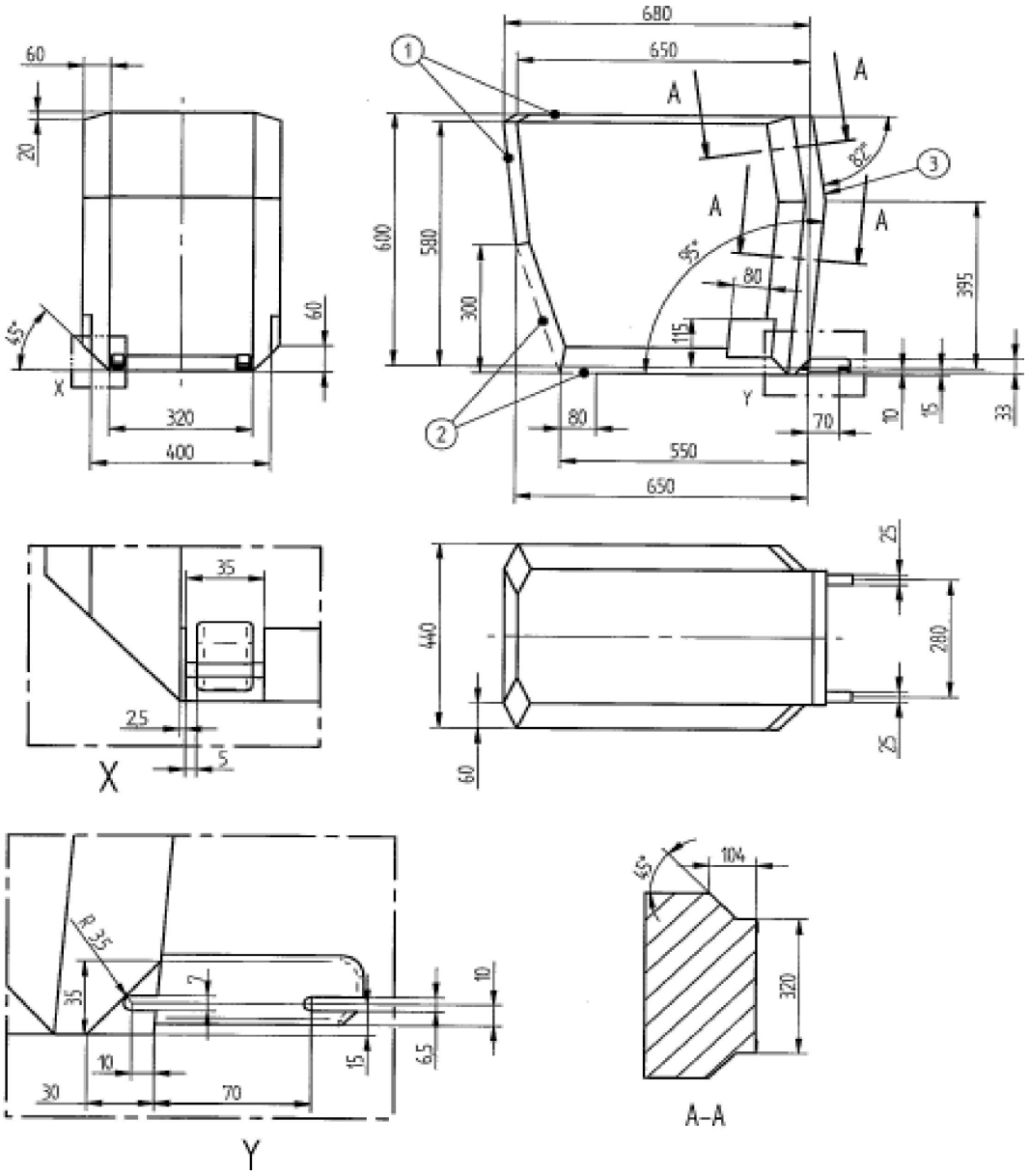
3 Galinė riba (paveikslo dešinėje) nustatoma pagal priekinės krypties apybrėžą 2 paveiksle.

4 Kitos sujungimo vietos specifikacijos pateiktos JT taisyklėje Nr. 44 / JT taisyklėje Nr. 129.

4.6. Kūdikiams skirtų atgalinės krypties vaiko apsaugos sistemų apybrėža

6 paveikslas

Kūdikiams skirtos atgalinės krypties VAS ISO/R1 apybrėžos matmenys, ISOFIX DYDŽIO KLASĖ E

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai:

1 Priekinės ir viršutinės ribos.

2 Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti atraminė kojelė

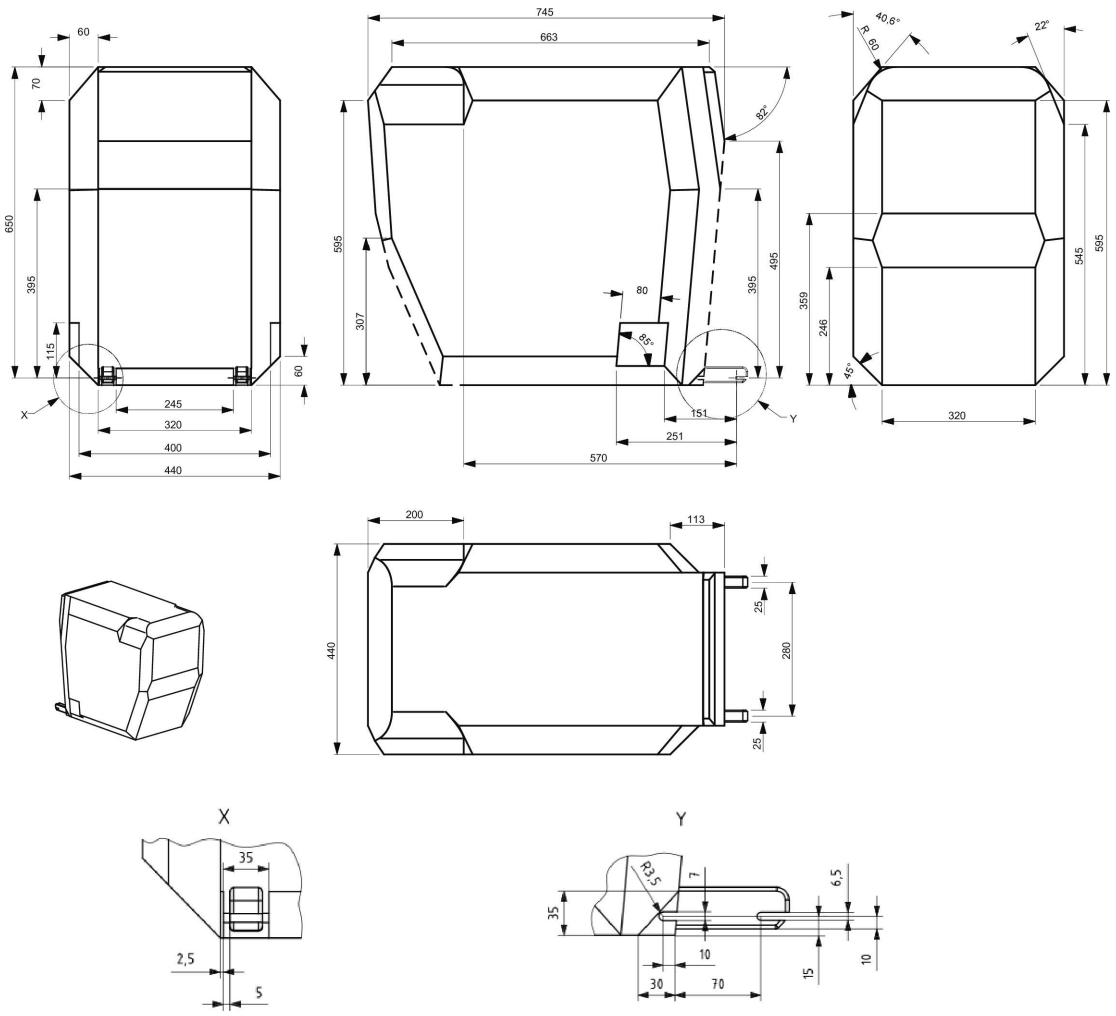
3 Galinė riba (paveikslo dešinėje) nustatoma pagal priekinės krypties apybrėžą 2 paveiksle.

4 Kitos sujungimo vietos specifikacijos pateiktos JT taisyklėje Nr. 44 / JT taisyklėje Nr. 129.

4.7. Mažyliams skirtų atgalinės krypties vaiko apsaugos sistemų apybrėža

7 paveikslas

ISO/R2X Mažyliams skirtos atgalinės krypties mažesnio dydžio VAS apybrėžos matmenys (pakeisti, kad būtų geriau pritaikoma transporto priemonės viduje)

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai

1 Galinės ir viršutinės krypčių ribos.

2 Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti apsaugos nuo sukimosi įtaisas (pvz., apsaugas nuo atšokimo) ar pan.

3 Galinė riba (paveikslo dešinėje) pavaizduota 2 paveiksle priekinės krypties apybrėža

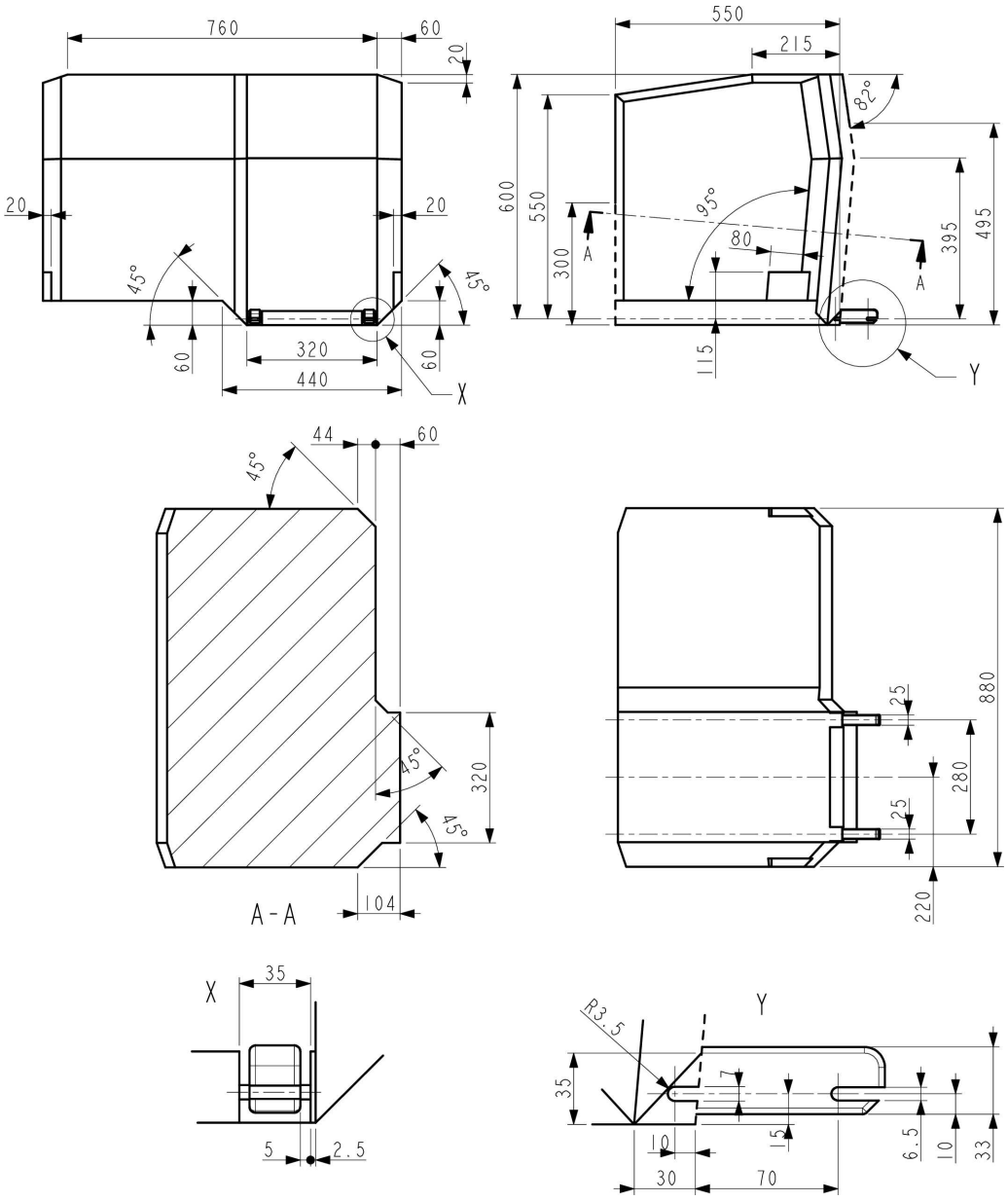
4 Kitos sujungimo vietos specifikacijos, žr. JT taisyklėje Nr. 44 / JT taisyklėje Nr. 129.

4.8. Šoninės krypties vaiko apsaugos sistemų apybrėža

8 paveikslas

Šoninės krypties VAS ISO/L1 arba simetriškai į kitą šoną atsuktos VAS ISO/L2 apybrėžos matmenys (žr. paveikslą)

Pastaba. Kairiosios šoninės krypties VAS (ISO/L1) apybrėžos matmenys yra simetriški ISO/L2 tarpinės išilginės plokštumos atžvilgiu.

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai

1 Galinės ir viršutinės krypčių ribos.

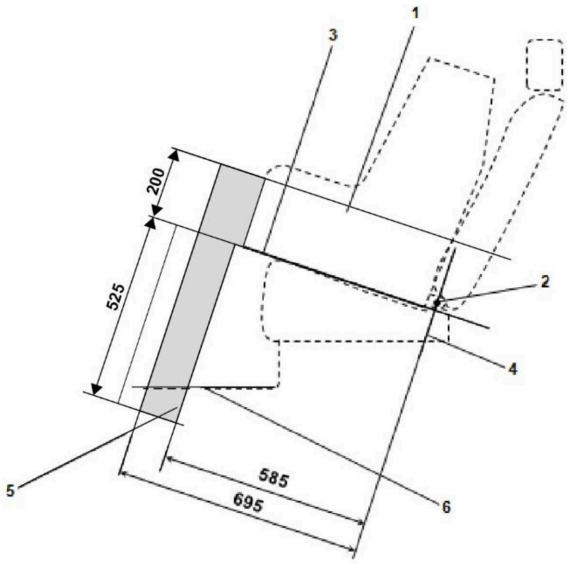
2 Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti apsaugos nuo sukimosi įtaisas (pvz., apsaugas nuo atšokimo) ar pan.

3 Kitos sujungimo vietos specifikacijos, žr. JT taisyklėje Nr. 44 / JT taisyklėje Nr. 129.

4.9. i dydžio atraminė kojelė

9 paveikslas

i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūrio, skirto i dydžio sėdėjimo padėčių suderinamumui su i dydžio vaiko apsaugos sistemų atraminėmis kojelėmis įvertinti, vaizdas iš šono

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai:

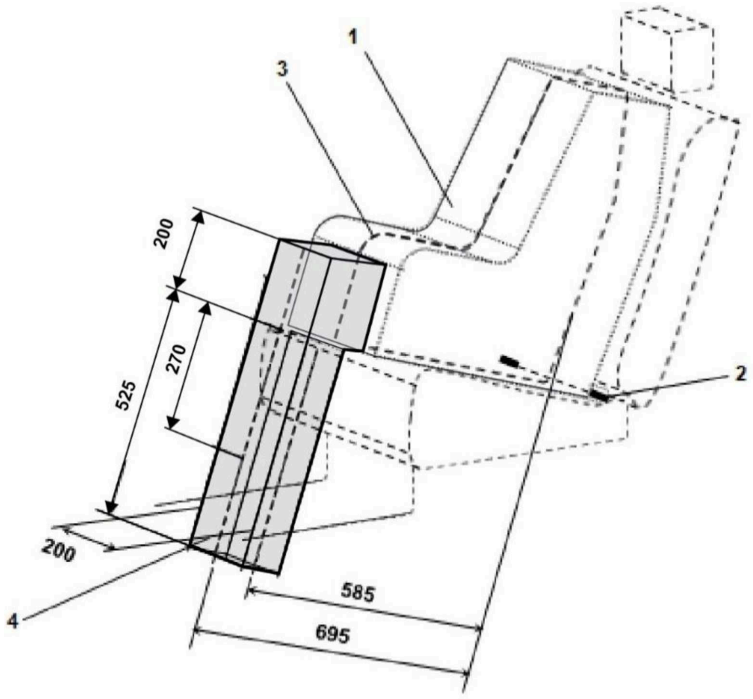
1. Vaiko apsaugos įtaisas (VAĮ)
2. ISOFIX apatinio tvirtinimo įtaiso strypas
3. Plokštuma, kurią sudaro VAĮ apatinis paviršius, kai ji įmontuojama nustatytoje sėdimojoje padėtyje.
4. Plokštuma, kertanti apatinį tvirtinimo strypą ir nukreipta statmenai išilginei VAĮ vidurio plokštumai ir statmena plokštumai, kurią sudaro VAĮ apatinis paviršius, kai ji įmontuojama nustatytoje sėdimojoje padėtyje.
5. i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūris, atitinkantis i dydžio ISOFIX vaiko apsaugos sistemos atraminės kojelės geometrines ribas.
6. Transporto priemonės grindys

Pastaba. Brėžinys neatitinka mastelio.

4.10. i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūris.

10 paveikslas

i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūrio, skirto i dydžio sėdėjimo padėčių suderinamumui su i dydžio vaiko apsaugos sistemų atraminėmis kojelėmis įvertinti, trimatis vaizdas

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai:

1. Vaiko apsaugos įtaisas (VAĮ)
2. ISOFIX apatinio tvirtinimo įtaiso strypas
3. VAĮ išilginė vidurio plokštuma.
4. i dydžio atraminės kojelės įrengimo vertinimo tūris.

Pastaba. Brėžinys neatitinka mastelio.

6 priedo 3 priedėlis

Išsamios informacijos pavyzdys (pvz., vaiko apsaugos sistemų gamintojams)

1 lentelė

Techninė informacija, skirta, pvz., vaiko apsaugos sistemų gamintojams, ir jos versti į valstybių narių kalbas nereikia

	Sėdėjimo padėtis								
Sėdėjimo padėties numeris	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sėdėjimo padėtis tinkama universalios kategorijos įtaisui su saugos diržu (taip / ne)									
i dydžio sėdėjimo padėtis (taip /ne)									
Sėdėjimo padėtis tinkama šoninės krypties įtaisui (L1/ L2)									
Didžiausias tinkamas atgalinės krypties įtaisas (R1/ R2X/ R2/ R3)									
Didžiausias tinkamas priekinės krypties įtaisas (F2X/ F2/ F3)									
Didžiausias tinkamas paaukštintas įtaisas (B2/B3)									

1. Pateikite informaciją apie kiekvieną ne i dydžio sėdėjimo padėtį, suderinamą su atramine kojele, kaip aprašyta šioje taisyklėje.
2. Pateikite informaciją apie kiekvieną sėdėjimo padėtį, kurioje įrengti ISOFIX apatiniai tvirtinimo įtaisai, tačiau nėra viršutinio diržo tvirtinimo įtaiso, kaip aprašyta šioje taisyklėje.
3. Pateikite atitinkamą informaciją, jeigu suaugusiųjų saugos diržų sagtys yra iš šono tarp abiejų ISOFIX apatinių tvirtinimo įtaisų.
4. Pateikiama informacija, kur bet kurioje sėdimojoje vietoje yra apatinio diržo tvirtinimo įtaisai ir (arba) apatinės juostos laikikliai ir (arba) jei priekinės sėdynės viršutinio diržo tvirtinimo įtaisas (jei yra) gali būti naudojamas kaip LTA.

Pastaba.

1. Kryptis nustatoma pagal įprastinę važiavimo kryptį; sėdėjimo padėtims, kurių transporto priemonėje nėra, skirti stulpeliai gali būti ištrinti.
2. Sėdėjimo padėtys numeruojamos taip:

Sėdynės numeris	Padėtis transporto priemonėje
1	Priekyje kairėje
2	Priekyje viduryje
3	Priekyje dešinėje
4	2-oje eilėje kairėje
5	2-oje eilėje viduryje
6	2-oje eilėje dešinėje
7	3-oje eilėje kairėje
8	3-oje eilėje viduryje
9	3-oje eilėje dešinėje

Informaciją apie sėdėjimo padėties numerį galima pateikti lentelėje, brėžiniuose arba piktogramose.

6 priedo 4 priedėlis

10 metų vaiką atitinkančio manekeno įrengimas

a) Nustatoma tolimiausia galinė sėdynės padėtis.

b) Sėdynės aukštis sureguliuojamas pagal gamintojo specifikacijas. Jeigu specifikacijų nėra, nustatoma žemiausia sėdynės padėtis.

c) Sėdynės atlošo polinkio kampas sureguliuojamas atsižvelgiant į gamintojo nurodytą projektinę padėtį. Jeigu specifikacijų nėra, sėdynės atlošą reikėtų pakreipti 25° kampu nuo vertikalės arba nustatyti artimiausią užfiksuojamą padėtį.

d) Nustatoma žemiausia pečių tvirtinimo įtaiso padėtis.

e) Manekenas pasodinamas ant sėdynės taip, kad dubuo liestų sėdynės atlošą.

f) Manekeno vidurio liniją kertanti išilginė plokštuma turi būti ant sėdėjimo padėties tariamosios vidurio linijos.

6 priedo 5 priedėlis

Priekinės krypties universalios ir specialios kategorijų paaukštintų vaiko apsaugos sistemų, įtaisomų transporto priemonės sėdėjimo padėtyse arba i dydžio padėtyse, įrengimo nuostatos

1. Bendroji informacija

1.1. Šiame priedėlyje išdėstyta bandymų tvarka ir reikalavimai taikomi siekiant nustatyti, ar sėdėjimo padėtys yra tinkamos paaukštintų sėdynių įtaisams ISO/B2 arba ISO/B3 be ISOFIX priedų įrengti. Jeigu transporto priemonės gamintojas nurodė, kad transporto priemonės padėtyje (-yse) bus įtaisomas tam tikras VAĮ, laikoma, kad galima įtaisyti ir mažesnius tokios pačios krypties VAĮ.

1.2. Bandymai gali būti atliekami transporto priemonėje arba atitinkamoje transporto priemonės dalyje. Atitiktį šiam reikalavimui galima įrodyti fiziniu bandymu, kompiuteriniu modeliavimu arba reprezentatyviais brėžiniais.

2. Bandymų tvarka

Transporto priemonės gamintojo nurodytos i dydžio padėtys patikrinamos, siekiant užtikrinti, kad jose galima įtaisyti šio priedėlio 4 punkte nurodytą ISO/B2 bent be ISOFIX tvirtinimo įtaisų.

2.1. Nustatoma toliausia galinė ir žemiausia sėdynės padėtis.

2.2. Sėdynės atlošo polinkio kampas sureguliuojamas atsižvelgiant į gamintojo nurodytą projektinę padėtį. Jeigu specifikacijų nėra, sėdynės atlošą reikėtų pakreipti 25° kampu nuo vertikalės arba nustatyti artimiausią užfiksuojamą padėtį.

2.3. Tikrinant ant galinės sėdynės įtaisytą VAĮ, prieš tą galinę sėdynę esančią transporto priemonės sėdynę galima pastumti išilgai į priekį, bet ne toliau kaip iki vidurinės padėties tarp pačiame gale ir pačiame priekyje esančių jos padėčių. Sėdynės atlošo polinkio kampą taip pat galima reguliuoti, bet negalima nustatyti statesnio kampo už tą, kuris atitinka 15° liemens polinkio kampą. Jeigu galima reguliuoti priekinės sėdynės aukštį, jis sureguliuojamas pagal gamintojo specifikacijas. Jeigu specifikacijų nėra, priekinės sėdynės padėtis nustatoma į vidurinį aukštį arba jam artimiausią padėtį.

2.4. Jei reikia, galvos atramos gali būti reguliuojamos arba, jei įmanoma, išimamos.

2.5. Nustatoma transporto priemonės gamintojo nurodyta pečių tvirtinimo įtaiso padėtis.

2.6. Jei reikia, sėdynės atlošas ir paminkštas užklojami medvilniniu audiniu.

2.7. ISOFIX tvirtinimo įtaisai iš VAĮ išimami arba visiškai įtraukiami iki galinės sėdynės linijos padėties (atskaitos linija E, 2 arba 3 pav.).

2.8. Įtaisas (kaip parodyta šio priedėlio 2 arba 3 pav.) dedamas ant transporto priemonės sėdynės. Įtaiso viršus gali liesti transporto priemonės stogą. Įstatant įtaisą sėdynės paminkštą galima suspausti.

2.9. Sėdynės diržas juosiamas per VAĮ taip, kad jis būtų maždaug tinkamoje padėtyje, tada sagtis užsegama. Užtikrinama, kad juosta nebebūtų laisva. Įtaisą turi laikyti transporto priemonės saugos diržas.

2.10. Užtikrinama, kad įtaisas būtų padėtas taip, kad jo vidurio linija su ±25 mm paklaida sutaptų su sėdėjimo padėties tariamąja vidurio linija, o jos vidurio linija turi būti lygiagreti su transporto priemonės sėdynės vidurio linija. Polinkio kampas α (žr. 1 pav.) yra 0 ± 5°.

2.11. Įtaiso priekinės dalies vidurys 100 ± 10 N jėga lygiagrečiai su apatiniu paviršiumi pastumiamas atgal, tada nustojama stumti.

2.12. Jei įmanoma, įtaiso viršutinio paviršiaus vidurys 100 ± 10 N jėga pastumiamas vertikaliai žemyn, tada nustojama stumti.

3. Reikalavimai

3.1. Turi būti įmanoma įtaisą pritvirtinti sėdėjimo padėtyje naudojant trijų tvirtinimo vietų diržą ir prisegti diržo sagtį.

3.2. 1 paveiksle pavaizduotas polinkio kampas α yra ne didesnis kaip 5°.

3.3. Įtaiso apatinė dalis turi liestis su sėdynės paminkštu, o įtaiso užpakalinė dalis turi liestis su sėdynės atlošu arba galvos atrama. Nebūtina, kad visas įtaisas liestųsi su sėdyne: dėl transporto priemonės sėdynės kontūrų gali likti tarpų, kaip parodyta rodyklėmis 1 paveiksle. Paaukštintoje sėdynėje įrengtas reguliuojamas atlošas. Bent viena iš 2 arba 3 paveiksle parodytų atlošo padėčių turi derėti su transporto priemonės sėdėjimo padėtimi.

3.4. Jeigu šie reikalavimai neįvykdomi esant 2.1–2.12 punktuose nurodytiems nustatymams, gali būti nustatyta alternatyvi įprastai naudoti skirta gamintojo nurodyta sėdynės, sėdynės atlošo ir saugos diržų tvirtinimo įtaisų padėtis, o ją nustačius kartojama pirmiau aprašyta įrengimo procedūra ir vėl tikrinama, ar laikomasi reikalavimų. Šios alternatyvios padėtys turi būti aprašytos pagal 6 priedo 1.1 punktą ir 3 priedėlyje nurodytoje išsamioje techninėje informacijoje.

4. Paaukštintų vaiko apsaugos sistemų įtaisai:

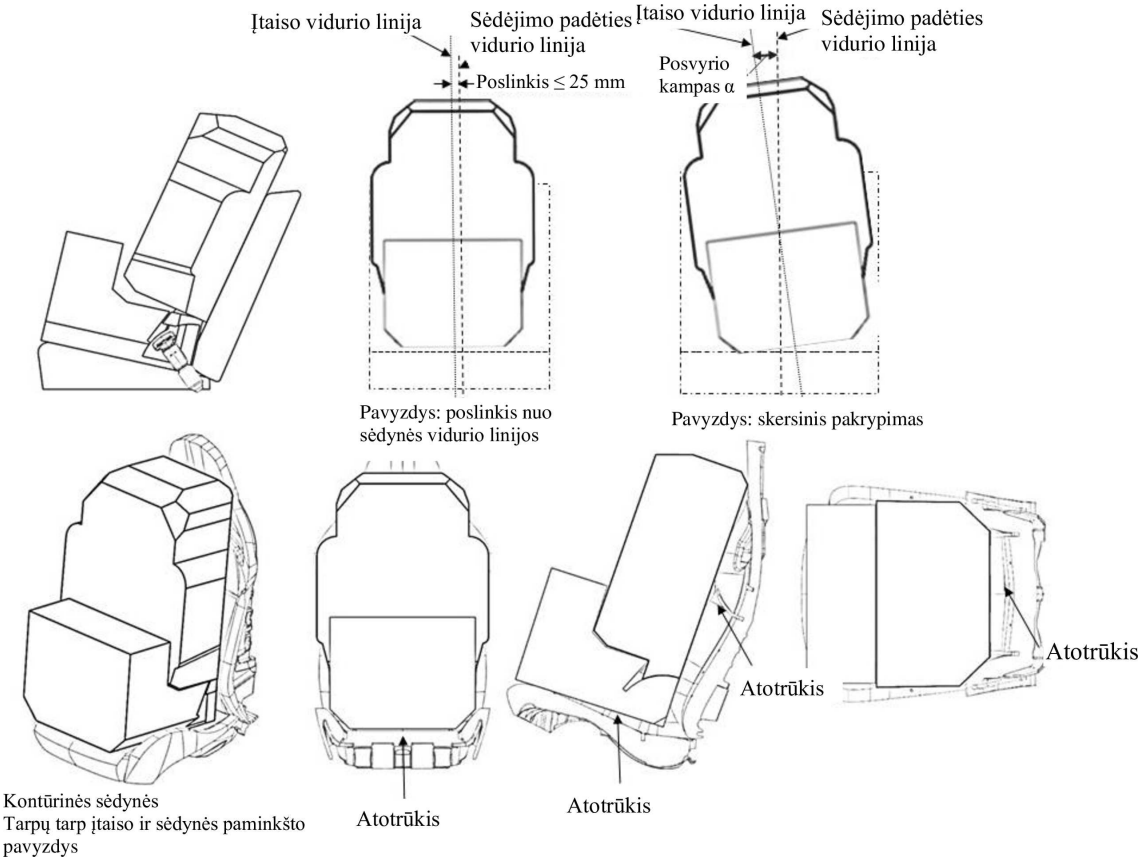
a) ISO/B2: paaukštinta sėdynė, sumažintas plotas – 440 mm (2 pav.)

b) ISO/B3: paaukštinta sėdynė, visas plotas – 520 mm (3 pav.)

Pirmiau nurodyti įtaisai gaminami 7 kg (+/– 1 kg) masės ir turi būti pakankamai patvarūs ir standūs, kad atitiktų veikimo reikalavimus.

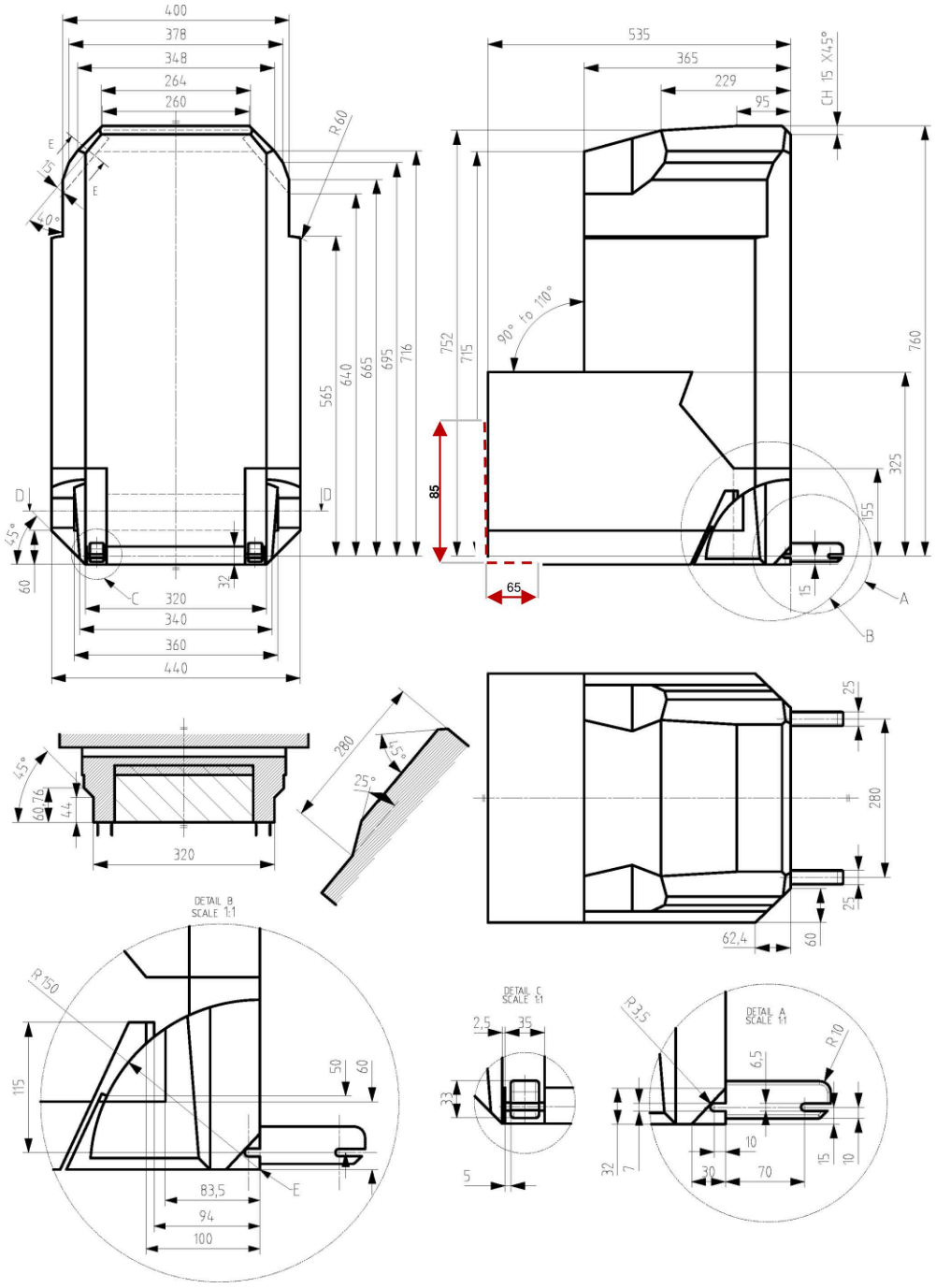
1 paveikslas

Padėtis sėdynėje

2 paveikslas

ISO/B2: paaukštintos sėdynės apybrėžos matmenys, sumažintas plotas – 440 mm be ISOFIX arba išėmus jungtis ar jas patalpinus įtaiso viduje (už linijos E, kaip apibrėžta detalėje B)

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

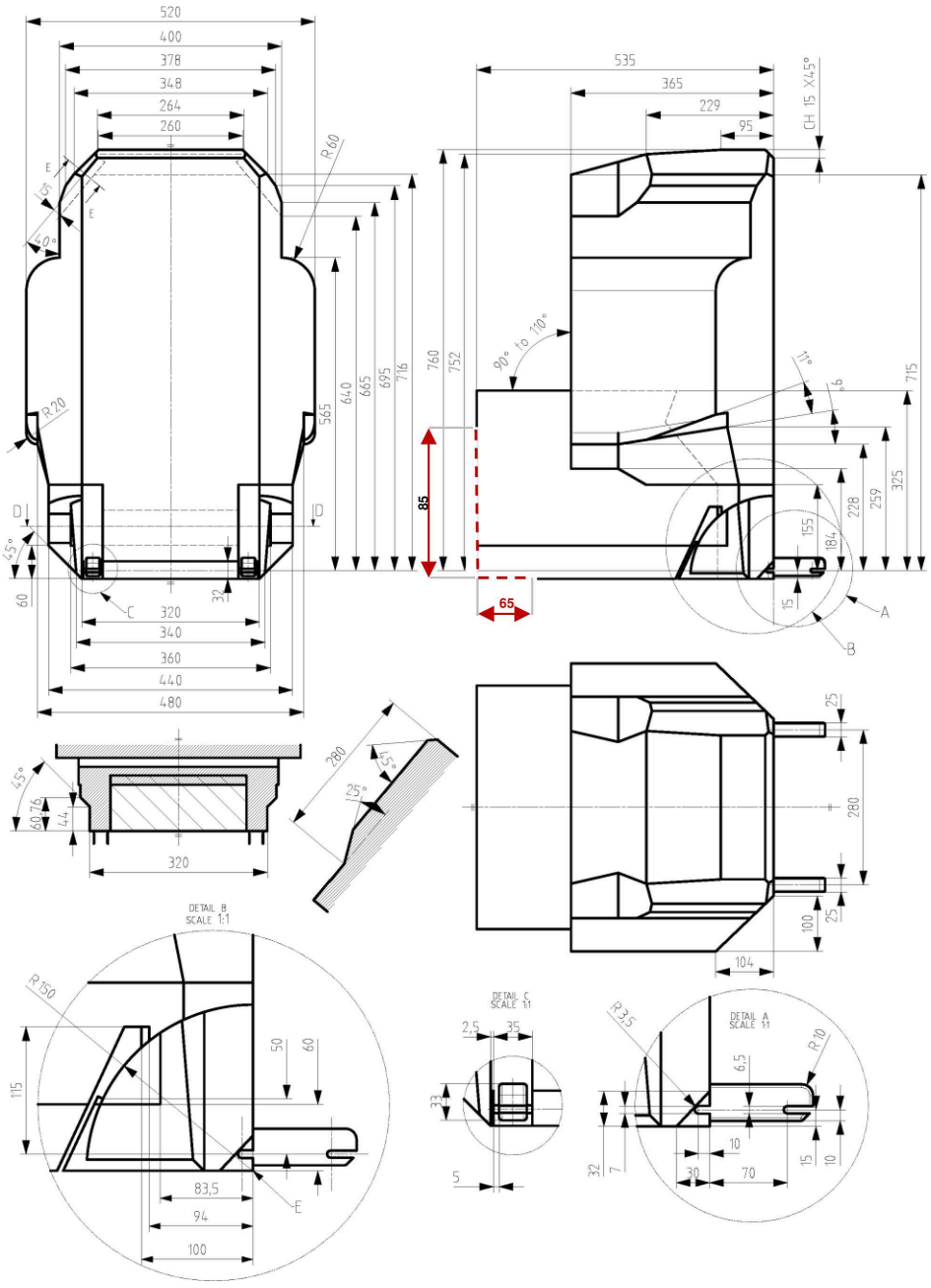
Paaiškinimai

1. E – atlošo sukimosi atskaitos ašis (90–110°) ir ISOFIX įtraukimo / patalpinimo atskaitos linija.

2. Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti apsaugos nuo sukimosi įtaisas

3 paveikslas

ISO/B3: paaukštintos sėdynės apybrėžos matmenys, visas plotas – 520 mm be ISOFIX arba išėmus jungtis ar jas patalpinus įtaiso viduje (už linijos E, kaip apibrėžta detalėje B)

Visi matmenys nurodyti milimetrais.

Paaiškinimai

1. E – atlošo sukimosi atskaitos ašis (90–110°) ir ISOFIX įtraukimo / patalpinimo atskaitos linija
2. Brūkšninė linija žymi vietą, kurioje gali išsikišti apsaugos nuo sukimosi įtaisas

7 PRIEDAS

Sagties diržo sąrankos tempimo bandymo metodas

1. Bendroji informacija

1.1. Šiame priede aprašyta bandymo metodika taikoma atliekant sagties diržo sąrankos tempimo bandymą, aprašytą šios taisyklės 5.2.3.2 punkte.

2. Bandymų tvarka

2.1. Sagties diržo sąrankos laikiklis, pritvirtintas prie transporto priemonės tvirtinimo įtaiso, pritvirtinamas prie tempimo bandymo mašinos apatinės dalies.

2.2. Sagtis nustatoma į padėtį tempimo bandymo mašinos apkrovos linijoje taip, kad atstumas tarp sagties taško ir EA taško būtų toks pat kaip tiesinis atstumas tarp EA ir Bd taškų, kaip aprašyta šios taisyklės 5.2.3.1 punkte.

2.3. Liežuvėlis prisegamas prie sagties, o liežuvėlio diržas prisegamas prie tempimo bandymo mašinos viršutinės dalies. Liežuvėlio diržo įtempimas yra 4 ± 3 N. Po to sagtis atsegama.

2.4. Atliekamas tempimo bandymas ir išmatuojama sagties apkrova ir judėjimas.